

Kinjênê Buku Namataja

Kinjênê Buku Namataja tonec gêjac têku lau Israel nêj kinj nêj miñ, tañ kêsêp Samuelnê buku luagêc nañ. Buku tau gêwa tau kêkôc gêja ñasêbu têlêac gebe

1. Môkêlatu 1-2 Salomo kêtû lau Israel to Juda nêj kinj gêjô Dawid su. Dawid gêmac êndu ñamiñ.
2. Môkêlatu 3-11 Salomo gêjam gôlinj lau Israel to ênê kôm ñanô ñamiñ. Ênê kôm towae gebe kêkwê lôm dabuñ anga Jerusalem.
3. Môkêlatu 12-22 Gamêñ Israel gêwa tau kêkôc gêja gamêñ luagêc, sêsam teñ gebe Israel ma teñ gebe Juda. Kinj tañ sêjam gôlinj gamêñ luagêc tonañ nañ, nêj miñ kêsêp môkêlatu tonañ e jagêdêñ têm Jehosapat kêtû kinj anga Juda ma Ahasia gêjam gôlinj Israel.

Kinjênê buku luagêc kêkip kinj samob nêj lêñ tañeñ wamu gêdêñ Anôtôña sa. Kinj, tañ tañeñ wamu Anôtô nañ, sêjam gôlinj lau jagêdêñ ma têtap kôm ñanô ñajam sa. Mago êsêac, tañ sêjam sakinj gwam to sêbuc dêmôêñ Anôtô nañ, nêj gôlinj gêôc sec sa. Kinj samob, tañ sêjam gôlinj gamêñ gêmu kêpiña nañ, seso Anôtônê jatu. Gamêñ Juda ñakinj ñagêdô sêsô Anôtônê ñagôlinj ñalabu, ñagêdô sêkac tañ su anga Anôtônê.

Lau ñatêkwa toñ teñ nêj miñ kêsêp buku tau amboac tonanjen. Êsêac têtû Apômtaunê jaenwaga. Aêac tasam êsêac gebe Propete. Êsêac sêkêñ puc gêdêñ lau samob ma sêjac jao sakinj gwamña to

tanenpêc. Êsêacnêŋ ŋac towae tenj Elia. Ênê min towae kêsêp mômêlatu 18. Enj to Balnê dabunwaga awensunj gêoc ka taunj anga lôc Karmel gebe Anôtô ondoc ŋanô.

Abisag gêjam sakinj Dawid

¹ Gêdêŋ tanj kinj Dawid kêtû ŋamalacanô tenj ma nê jala kêtû taêsam nanj, êsêac sêkwa enj auc ŋa belanke, mago malo gêgôm enj ŋapanj. ² Amboac tonanj ênê sakinjwaga sêsôm gêdêŋ enj gebe “O kinj, sensom ŋapalêo tenj êtu aômŋa gebe ênam sakinj aôm ma êtu aômnmê jaomwagao. Enj ênêc awinj aôm oc êjandanj aôm.” ³ Tec sesom awêtakinj ŋajamanô tenj anga gamêŋ Israelŋa samucgenj e têtap awê Sunemŋa Abisag sa ma sêkôc enj dêdêŋ kinj sêja. ⁴ Ma awêtakinj tonanj enj ŋajamanô ma kêtû kinj nê jaomwagao ma gêjam sakinj enj, mago kinj gêjam enj atom.

Adonia gebe êjanjo lêpônj kinjŋa su

⁵ Dawid agêc Hagit nêŋ latunji Adonia ketoc tau sa ma kêsôm gebe “Aê gabe jatu kinj.” Ma enj kêkôc kareta to lau, tanj sêŋgônj hos ŋaônja nanj, to lau 50 gebe sêlêti sêmunj enj. ⁶ Ma enj tama gêjac jao ma kêtû kênac enj gebe “Kêtû asagenŋa aôm gôgôm gêŋ amboac tonanj” nanj atom. Enj ŋac tolanjônô ŋajam tenj amboac tonanj ma têna kêkôc enj kêdaguc Absalom. ⁷ Adonia gêjam binjalôm gêwiŋ Seruia latu Joab agêc dabunwaga Abiatar ma êsêagêc têdaguc Adonia ma sêjam enj sa. ⁸ Mago dabunwaga Sadok agêc Jehoiada latu Benaia ma propete Natan to Simeï agêc Rei ma Dawid nê sinj sêlêc samob, tanj sejob enj nanj, sêwiŋ Adonia atom.

⁹ Adonia kêkêŋ domba to bulimakao kapoac ma bulimakao ŋalatu, taŋ segeŋ e kêtôp ŋajam naŋ, kêtú da aŋga Poc moacŋa, taŋ géc kêsi Enrogel naŋ, ma kêkêŋ jaen gêdêŋ nê lasitêwai, kiŋ latui, samob ma kiŋ nê lau kapôêŋ aŋga Juda gebe têtú ŋacleŋ eŋ. ¹⁰ Mago eŋ kêkêŋ jaen gêdêŋ propete Natan agêc Benaia ma siŋsêlêc me lasi Salomo atom.

¹¹ Go Natan kêsôm gêdêŋ Salomo têna Batseba gebe “Aôm gôŋô su gebe Hagit latu Adonia kêtú kiŋ ma aêacnêŋ ŋatau Dawid gêjam kauc biŋ tau me masi. ¹² Amboac tonan ômôêŋ ma aê gabe jawa lêŋ teŋ sa êndêŋ aôm gebe ônam taôm to latôm Salomo katômi kêsi. ¹³ Aôm ŋagaôgeŋ ôsô ôndêŋ kiŋ Dawid ôna ma ôsôm êndêŋ eŋ gebe ‘O ŋoc ŋatau kiŋ, aôm kôtôc lêmam gêdêŋ nêŋ sakiŋwagao aê ma kôsôm gebe “Aômnêŋ latôm Salomo êtu kiŋ êjô aê su ma êŋgôn aêŋoc lêpôn” aôm kôsôm me masi. Kêtú asageŋŋa Adonia kêtú kiŋ.’ ¹⁴ Aôm ôsôm biŋ êndêŋ kiŋ ômoa, go aê oc jasô jandanguc aôm ma japuc nêŋ biŋ tôŋ.”

¹⁵ Amboac tonan Batseba kêsô kiŋnê balêŋ gêja (kiŋ tau kêtú ŋamalacanô su ma Abisag aŋga Sunem gêjam sakiŋ eŋ). ¹⁶ Batseba gewec ma gêu tau géc kiŋ akaiŋŋa. Ma kiŋ kêtú kênac gebe “Ŋalêlôm kêkac aôm kêtú asageŋŋa.” ¹⁷ Eŋ gêjô eŋ awa gebe “Ŋoc ŋatau, aôm kôtôc lêmam gêdêŋ nêŋ sakiŋwagao aê kôkô Apômtau, aômnêŋ Anôtô, laŋônêŋ ma kôsôm gebe ‘Nêŋ latôm Salomo oc ênam gôliŋ êjô aê su ma eŋ oc êŋgôn ŋoc lêpôn.’ ¹⁸ Ma galoc, ôlic acgom, Adonia kêtú kiŋ, ma aôm kiŋ gôjam kauc gêŋ tau. ¹⁹ Eŋ kêkêŋ bulimakao to ŋalatu, taŋ segeŋ e kêtôp ŋajam naŋ, ma domba taêsam ŋasec kêtú da ma

kêkêꞆ jaen kiꞆ latui samob to dabuꞆwaga Abiatar ma siꞆwaga nêꞆ Ꞇac Ꞇamataꝼa Joab, mago latôm Salomo tec keten en gêwiꝼ atom. ²⁰ O ꝼoc ꝼatau kiꝼ, galoc lau Israel samob sêkêꝼ maten aôm gebe ôsôm êndên êsêac gebe asa êꝼgôn aêꝼoc ꝼatau kiꝼ nê lêpôn êjô aôm su. ²¹ Embe masi oc êndên tan ꝼoc ꝼatau kiꝼ ênêc nê bêc êwiꝼ tamai naꝼ aêagêc latuc Salomo oc atap ꝼagêjô sa.”

²² Gêdên tan en gêjam biꝼgalôm gêdên kiꝼ gêmoa naꝼ, propete Natan gêo lasê. ²³ Ma êsêac sêkêꝼ ꝼawae gêdên kiꝼ tau gebe “Propete Natan tec gêmoa tonec.” Ma gêdên Natan kêso gêdên kiꝼ gêja naꝼ, en gewec gêdên kiꝼ, lanônô gêdên nom. ²⁴ Ma Natan kêsôm gebe “ꝼoc ꝼatau kiꝼ, aôm oc kêsôm gebe Adonia êtu kiꝼ êjô aê su ma êꝼgôn aêꝼoc lêpôn me masi. ²⁵ Gebe en kêsêꝼ gêja gêdên ocsalô tonec ma kêkêꝼ bulimakao kapoac to ꝼalatu, tan segen e kêtôꝼ ꝼajam naꝼ ma domba taêsam ꝼasec kêtú da ma kêkêꝼ jaen kiꝼ latui ma siꝼwaga nêꝼ ꝼac ꝼamataꝼa Joab ma dabuꝼwaga Abiatar. Ma ôlic acgom, êsêac sen to sênôm sêwiꝼ en ma sêsôm gebe ‘Kiꝼ Adonia êmoaôn. ²⁶ Mago en kêkêꝼ jaen gêdên nêꝼ sakiꝼwaga aê to gêdên dabuꝼwaga Sadok ma Jehoiada latu Benaia agêc latôm Salomo atom. ²⁷ O ꝼoc ꝼatau kiꝼ, aôm kômasaꝼ biꝼ amboac tonan ma kôkêꝼ ꝼac, tan êꝼgôn ꝼoc ꝼatau nê lêpôn êjô aôm su naꝼ, ꝼawae gêdên nêꝼ sakiꝼwaga aêac atom me.”

Sêkêꝼ Salomo kêtú kiꝼ

²⁸ Go kiꝼ Dawid gêjô Natan nê biꝼ gebe “Ômôêc Batseba êndên aê êmên.” Amboac tonan en kêso gêdên kiꝼ jakêkô en lanônêꝼ. ²⁹ Ma kiꝼ kêtôc lêma to kêsôm gebe “Kêtú Apômtau gêꝼgôn mata jali

ma gêjam aê katuc kêsi gêdêŋ gêŋwapac samobŋa,
³⁰tec jaŋgôm biŋ, taŋ katôc lemoc gêdêŋ aôm gajam
 Apômtau, Israel nêŋ Anôtô laŋô to kasôm gebe
 ‘Nem latôm Salomo ênam gôliŋ êjô aê su êŋgôŋ ŋoc
 lêpôŋ êjô aê’ naŋ oc ŋanô êsa êndêŋ ocsalô tonec.”
³¹Go Batseba gewec laŋôanô gêdêŋ nom ma ketoc
 kiŋ tau sa ma kêsôm gebe “Ŋoc ŋatau kiŋ Dawid
 êmoa tengeŋ.”

³² Kiŋ Dawid kêsôm gebe “Ômôêc dabuŋwaga
 Sadok agêc propete Natan ma Jehoiada latu Be-
 naia dêndêŋ aê sêmêŋ.” Amboac tonan êsêac dêdêŋ
 kiŋ tau sêja. ³³ Ma kiŋ tau kêsôm gêdêŋ êsêac
 gebe “Akôc nêŋ ŋatau nê sakiŋwaga sêwiŋ amac
 ma akêŋ latuc Salomo êŋgôŋ aê taucŋoc donki ŋac
 akôc eŋ asêp andêŋ bumata Gihon ana. ³⁴ Ma
 dabuŋwaga Sadok agêc propete Natan sêniŋ oso eŋ
 anga tonan êtu Israelnêŋ kiŋ. Go anac dauc êtaŋ
 ma amôêc gebe ‘Kiŋ Salomo êmoa tengeŋ. ³⁵ Go
 amac api andanŋuc eŋ ma eŋ mênêŋgôŋ ŋoc lêpôŋ
 ŋaô gebe eŋ oc êtu kiŋ êjô aê su. Gebe aê kakêŋ
 eŋ kêtú lau Israel to Juda nêŋ gôliŋwaga.” ³⁶ Ma
 Jehoiada latu Benaia gêjô kiŋ awa gebe” Biŋŋanô,
 Apômtau, ŋoc ŋatau kiŋ nê Anôtô kêsôm amboac
 tonan. ³⁷ Apômtau êmoa êwiŋ Salomo êtôm gêmoa
 gêwiŋ ŋoc ŋatau kiŋ tau ma êŋgôm ênê gôliŋ êtu
 kapôêŋ alêlêc ŋoc ŋatau kiŋ Dawid nê su.”

³⁸ Amboac tonan dabuŋwaga Sadok agêc propete
 Natan ma Jehoiada latu Benaia ma lau Keret to
 Pelet sêsêp sêja ma sêkêŋ Salomo gêŋgôŋ kiŋ Dawid
 nê donki ma sêkôc eŋ dêdêŋ bumata Gihon sêja.
³⁹ Anga tonan dabuŋwaga Sadok kakôc ŋoplakôp
 katêkwiŋa anga becoho ma geŋ oso Salomo. Go

sêjac dauc kêtaŋ ma lau samob sêsôm gebe “Kin Salomo êmoa tengeŋ.” ⁴⁰ Ma lau samob, taŋ têdaguc eŋ naŋ, sêju gasuc to sêjac oŋ ma têtutu samuc tonjabêlêc kapôêŋ, e nom gêôc kêkôc kêtutu êsêacnêŋ ŋaônduŋa.

⁴¹ Adonia to nê ŋacleŋ samob, taŋ sêmoa sêwiŋ eŋ naŋ, sêŋô biŋ tau gêdêŋ taŋ seŋ moasiŋ tau gêbacnê. Ma gêdêŋ taŋ Joab gêŋô dauc kêtaŋ naŋ, eŋ kêtutu kênac gebe “Ŋaonda aŋga malac nec ŋam amboac ondoc.” ⁴² Gêdêŋ taŋ eŋ kêsôm biŋ gêmôa naŋ, dabuŋwaga Abiatar latu Jonatan gêmêŋ ma Adonia kêsôm gebe “Ôsô ômôêŋ gebe aôm ŋac mansaŋ tec kôkôc ŋawae ŋajam gômôêŋ.” ⁴³ Jonatan gêjô Adonia awa gebe “Aec, gebe ŋoc ŋatau kiŋ Dawid kêkêŋ Salomo kêtutu kiŋ. ⁴⁴ Ma kiŋ tau kêsakiŋ dabuŋwaga Sadok agêc propete Natan ma Jehoiada latu Benaia sêwiŋ lau Keret to Pelet ma êsêac sêkêŋ eŋ gêŋgôŋ kiŋnê donki ŋaô ⁴⁵ ma dabuŋwaga Sadok agêc propete Natan seŋ oso eŋ kêtutu kiŋ aŋga bumata Gihon ma êsêac sêmu sêpi aŋga tonanŋ tolasêgeŋ e malac samucgeŋ ŋadindiŋ kêsa. Ŋakicsêa taŋ amac aŋô naŋ, ŋam tau tonanŋ. ⁴⁶ Salomo jagêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa. ⁴⁷ Ma kiŋ nê sakiŋwaga sêja sêsôm biŋ êmoa ŋajamŋa gedenŋ aêacnêŋ ŋatau kiŋ Dawid ma sêsôm gebe ‘Nem Anôtô êwaka Salomo nê ŋaê sa êlêlêc aômnmê ma êŋgôm ênê gôliŋ êtu kapôêŋ êlêlêc aômnmê su.’ Ma kiŋ tau gêŋgôŋ nê mê ma gewec. ⁴⁸ Ma kêsôm amboac tonac gebe ‘Aê aoc êôc Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô, taŋ galoc kêkêŋ aê galic ŋa tauc mato-canô gebe ŋoc wakuc nêŋ tenŋ gebe êŋgôŋ ŋoc lêpôŋ naŋ.’ ”

⁴⁹ Go Adonia nê ŋacleŋ samob têtakê ma dêdi e

sêc êliŋ-êliŋ sêja. ⁵⁰ Ma Adonia kêtêc Salomo. Tec eŋ gêdi jakêkam jabo altarnja tônj. ⁵¹ Njawaê gêdêŋ Salomo gebe “Ôlic acgom, Adonia katêc kiŋ Salomo ma eŋ jakêkam jabo altarnja tônj ma kêsôm gebe ‘Kiŋ Salomo êtôc lêma sa êndêŋ aê gebe ênac aê ŋa siŋ atom.’ ” ⁵² Tec Salomo kêsôm gebe “Eŋ embe êwaka tau sa gebe eŋ ŋac ŋaŋêŋ, go teŋ êmoasac eŋ môkêlauŋ teŋ atom. Mago embe têtap ênê sec sa, go eŋ êmac êndu.” ⁵³ Amboac tonan kiŋ Salomo kêsakiŋ lau ma sêkôc eŋ su anga altar. Ma êsêac sêmêŋ, go eŋ gêu tau gêdêŋ kiŋ Salomo. Ma Salomo kêsôm geden eŋ gebe “Ôêc ôndêŋ nêmandu ôna.”

2

Dawid kêjatu Salomo kêtû gêŋ ŋagêdôŋa

¹ Gêdêŋ taŋ Dawid nê noc êmac ênduŋa kêtû dambê nan, eŋ kêjatu latu Salomo ma kêsôm gebe ² “Aê oc jasa intêna, nan gêŋ nomŋa samob sêja-sêja nan jana. Ôkô ŋajaŋa ôtôm ŋacgeŋ. ³ Ôŋgôm nêmandu kôm ŋaŋêŋgeŋ êtu Apômtau, aômnêmandu Anôtôŋa. Ôsa ênê lêŋ ma ôŋgôm ênê jatu to biŋsu ma gôliŋ ŋanô êsa êtôm teto gêc Mosenê biŋsu gebe ômoa ŋajamgeŋ gebe ôtap nêmandu kôm to lêŋ samob ŋaŋanô sa. ⁴ Gebe Apômtau êŋgôm biŋ, taŋ gêjac mata gêdêŋ aê nan ŋanô êsa. Eŋ gêjac mata biŋ gebe ‘Nêmandu latômi embe sejop nêŋ lêŋ e sêsêlêŋ semoa aê laŋôcnêmandu ŋaŋêŋgeŋ toŋalêlôm samucgeŋ ma tokatuŋ samucgeŋ, go aôm ôpô lêna nêmandu wakuc teŋ gebe êŋgôn Israel nêŋ lêpôn êjô aôm nec atom.’

⁵ “Aôm taôm kôjala gêŋ, taŋ Seruia latu Joab gêgôm gêdêŋ aê ma gêŋ, taŋ eŋ gêgôm gêdêŋ Israelnêŋ siŋwaga nêŋ siŋsêlêc laŋgwa luagêc, Ner

latu Abner agêc Jeter latu Amasa. Eñ gêjac êsêagêc êndu gêdêñ têm wamaña gêjô dec, tañ êsêagêc sêkêc sinj gêdêñ têm sinja nañ. Ma kêtin lau lanônêm sawa nêñ dec gi aêñoc ômbin kap to ñoc atapa. ⁶ Ôñgôm êtôm nêm kauc, mago ôkêñ êwiñ gebe eñ êsêp lamboam êna towamagen atom. ⁷ Mago ômoasin ñac Gileadña Barsilai latui. Êsêac sêniñ nêñ gêñ sêñgôn nêm tebo gebe êsêac sêmoasin aê amboac tonanjen gêdêñ têm, tañ aê gaêc têwam Absalom su nañ. ⁸ Ma Gera latu Simeï, ñac Benjaminña anja Bahurim gêmoea gêwiñ aôm. Ñac tonan kêpuc boa aê secanôtêna gêdêñ bêc, tañ aê gaja Mahanaim nañ. Mago gêdêñ tañ eñ kêsêp jagêdac aê anja bu Jordan nañ, aê katôc lemoc eñ kakô Apômtau lanônêm ma kasôm gebe ‘Aê oc janac aôm êndu ña sinj atom.’ ⁹ Mago aôm ôlic eñ amboac ñac tobiñmê atom. Aôm ñac tokauc, aôm kôjala gebe oc ôñgôm asagen êndêñ eñña gebe ôkêñ eñ êsêp lamboam êna todecgen.”

Dawid gêmac êndu

¹⁰ Go Dawid gêc nê bêc gêwiñ tamai ma sêsun eñ anja Dawidnê malac. ¹¹ Ma têm, tañ Dawid gêjam gôlin Israel nañ, kêtôm jala 40. Eñ gêjam gôlin jala 7 anja Hebron ma jala 33 anja Jerusalem. ¹² Amboac tonan Salomo gêñgôn tama Dawid nê lêpôn ma nê gôlin kinja ñajana kêsa.

Salomonê gôlin kinja kêtû tôn

¹³ Ma Hagit latu Adonia gêdêñ Salomo têna Batsêba gêja. Ma awê tau kêsôm gebe “Aôm gômôên towamagen me masi.” Ma Adonia kêsôm gebe “Aê gamêñ towama.” ¹⁴ Go ñac tau kêsôm gebe “Aê

gabe jasôm biŋ tenj êndêŋ aôm.” Ma Batseba kêsôm gebe “Ôsômmanj.” ¹⁵ Eŋ kêsôm gebe “Aôm kôjala gebe gôliŋ kiŋŋa kêtû aêŋoc ma lau Israel samob sêsaê gebe aê jatu kiŋ tau. Mago galoc gêŋ tonanj gêjam tau ôkwi ma gôliŋ kiŋŋa kêtû ŋoc lasicnê, gebe Apômtau gêgôm amboac tonanj. ¹⁶ Ma galoc aêŋoc biŋ tagenŋenj gêc gebe jatenj êndêŋ aôm gebe onsenj ŋoc biŋ atom.” Batseba kêsôm gêdêŋ enj gebe “Ôsôm acgom.” ¹⁷ Eŋ kêsôm gebe “Ônam biŋgalôm êndêŋ kiŋ Salomo, enj oc ensenj aômnêm biŋ atom, gebe enj êkêŋ Abisag anja Sunem êndêŋ aê janam enj êtu ŋoc awê.” ¹⁸ Batseba kêsôm gebe “Ŋajam, aê gabe janam biŋgalôm êndêŋ kiŋ êtu aômŋa.”

¹⁹ Tec Batseba kêsô gêdêŋ kiŋ Salomo gêja gebe ênam biŋgalôm êndêŋ enj êtu Adoniaŋa. Ma kiŋ tau gêdi sa ma kêpuc enj tôŋ-tôŋ ma gewec gêdêŋ enj, go gêŋgônj nê lêpônj ma sêkêŋ lêpônj tenj kêtû kiŋ tênaŋa gêwiŋj ma gêŋgônj sic gêŋgônj kiŋ nê anôŋa. ²⁰ Go enj kêsôm gebe “Aê kakôc biŋ saunj tenj gebe jatenj êndêŋ aôm. Onsenj aê atom.” Kiŋ tau gêjô enj awa gebe “O tinoc, otenj acgom. Aê oc jansenj aôm atom.” ²¹ Go enj kêsôm gebe “Takêŋ Abisag anja Sunem êndêŋ aôm têwam Adonia ênam êtu nê awê.” ²² Go kiŋ Salomo gêjô têna awa ma kêsôm gebe “Kêtû asagenŋa aôm kotenj Abisag anja Sunemŋagenj kêtû Adoniaŋa. Otenj gôliŋ kiŋŋa êtu enja êwiŋmanj. Eŋ kêtû aê teocgoc ma dabunwaga Abiatar agêc Seruia latu Joab sêkô jabanj enj.” ²³ Ma kiŋ Salomo kêtôc lêma gêdêŋ Apômtau ma kêsôm gebe “Anôtô êŋgôm gêŋ, tanj taê gêjam nanj, êndêŋ aê, mago Adonia êmac êndu êjô nê biŋ tonanj. ²⁴ Apômtau kêkêŋ aê ganjônj tamocnê lêpônj ma

gêjac m aênjoc gôlôac kêtôm enj gêjac mata nanj. Kêtu Apômtau gêmoa mata jaliņa, tec ocsalô tonecgenj Adonia êmac êndu.”²⁵ Amboac tonanj kinj Salomo kêsakinj Jehoiada latu Benaia ma enj jagêjac Adonia êndu.

Dabuŋwaga Abiatar agêc Joab têtap nêŋ ŋagêjô sa

²⁶ Ma kinj tau kêsôm gêdêŋ dabuŋwaga Abiatar gebe “Ôna Anatot ôndêŋ nêŋ andu gebe gôjac ŋawae gebe aôm ômac êndu, mago aê gabe janac aôm êndu galoc atom gebe aôm kôbalaŋ Apômtau Anôtô nê poac ŋakatapa kôsêlêŋ gômuj aê tamoc Dawid ma gôc gêŋwapac samob gôwiŋ tamoc.”²⁷ Amboac tonanj Salomo kêtinj Abiatar gebe êtu Apômtaunê dabuŋwaga êtiam atom, gebe Apômtaunê biŋ ŋanô êsa, taŋ kêsôm kêtu Elinê gôlôac aŋga Silo nanj.

²⁸ Gêdêŋ taŋ ŋawae kêtap Joab sa nanj, (gebe Joab kêpuc Adonia tôŋ, mago kêpuc Absalom tôŋ atom) enj gêc gêdêŋ Apômtaunê becobo jakêkam jabo altarna tôŋ.²⁹ Ma êsêac sêsôm ŋawae gêdêŋ kinj Salomo gebe “Joab gêc gêdêŋ Apômtaunê becobo gêja ma ôlic acgom, enj kêtô kêsî altar.” Tec Salomo kêsakinj ŋacjaenj teŋ gêdêŋ Joab ma kêtu kênac enj gebe “Gôêc gôdêŋ altar gôja katu asagenja.” Joab gêjô enj awa gebe gêc gadêŋ Apômtau gebe kêtêc Salomo. Amboac tonanj Salomo kasakinj Jehoiada latu Benaia ma kêsôm gebe “Ôna ma ônac enj êndu.”³⁰ Amboac tonanj Benaia jagêô lasê Apômtaunê becobo ma kasôm gadêŋ Joab gebe “Kinj tau kêjatu gebe ‘Ôsa ômôêŋ.’ ” Mago enj kêsôm gebe “Masi, aê gabe jamac êndu aŋga tonec.” Go Benaia jakêsôm biŋ tau gêdêŋ kinj kêtiam ma kêsôm gebe Joab kêsôm amboac tonanj ma enj gêjô aê aoc amboac tonec.

³¹ Kin tau gêjô en awa gebe “Ôngôm êtôm en kêsôm. Ônac en êndu ma ônsuŋ en. Ma gêŋ tonan êkac tîp su anŋa aê to tamoc nê gôlôac êtu dec, tan Joab kêkêc siŋ ŋam masiŋa nan. ³² Apômtau êkêŋ en taunê dec êpi en tau gebe tamoc Dawid gêjam kauc ma en gêjac ŋac gêdêŋ to ŋajam luagêc, tan sêlêlêc en tau nan, ŋa siŋ êndu, siŋwaga Israelŋa nêŋ laumata Ner latu Abner agêc Jeter latu Amasa. ³³ Amboac tonan êsêagêc nêŋ dec êmu naêpi Joab to nê wakuc. Mago Apômtau êkêŋ wama êndêŋ Dawid to nê wakuc ma nê gôlôac to nê lêpôn kinŋa enden tîŋgeŋ.” ³⁴ Go Jehoiada latu Benaia kêpi gêja ma gêjac Joab êndu. Ma sêsuŋ en anŋa en tau nê andu, tan kêkô gamêŋ sawa nan. ³⁵ Kin tau kêkêŋ Jehoiada latu Benaia kêtû siŋwaga nêŋ ŋac ŋamataŋa gêjô Joab su ma kêkêŋ dabuŋwaga Sadok gêjô Abiatar su.

³⁶ Go kin tau kêsakin bin gêdêŋ Simei to gêmôêc en ma kêsôm gêdêŋ en gebe “Ôkwê nêŋ andu ten êkô Jerusalem ma ômoa tonec ma anŋa tonec aôm ôwi gamêŋ tonec siŋ naôsa gamêŋ ten atomanô. ³⁷ Taêm ênam ŋapep, êndêŋ bêc tan aôm ôsa naolom bu Kidron nan, aôm ômac êndu. Ma dec êpi aôm taôm.” ³⁸ Ma Simei kêsôm gêdêŋ kin gebe “Bin tan kôsôm nan, ŋajam. Nêŋ sakinwaga êngôm êtôm ŋoc ŋatau kin kêsôm.” Amboac tonan Simei gêŋgôn Jerusalem ŋasawa ŋêŋgeŋ.

³⁹ Mago gêdêŋ tan jala têlêac gêjaŋa nan, Simeinë gêŋôma luagêc sêbôm dêdêŋ kin Gatŋa Maka latu Akis sêja. Ma Simei gêŋô ŋawae gebe “Gôlicgac me, nêŋ gêŋôma luagêc jasêmoa malac Gat.” ⁴⁰ Tec Simei gêdi kêmasan nê donki ma gêdêŋ Akis anŋa

Gat gēja gebe ensom nê gêŋôma. Simei gēja ma kêkôc nê gêŋôma anġa Gat gêmu gêmêŋ. ⁴¹ Salomo gêŋô ŋawae gebe Simei anġa Jerusalem gēja Gat ma gêmu gêmêŋ. ⁴² Tec kiŋ tau kêsakiŋ biŋ gêdêŋ Simei ma gêmôêc eŋ ma kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê kakêŋ aôm kôtôc lêmam gêdêŋ Apômtau ma gajac biŋsu aôm atom me. Aê kasôm gêdêŋ aôm gebe taêm ênam ŋapep, êndêŋ bêc tau, taŋ aôm ôsa gamêŋ teŋ ôna naŋ, aôm ômac êndu. Ma aôm gajô aê aoc gebe Ŋajam, aê gaŋôgac. ⁴³ Kêtu asageŋŋa aôm gôgôm biŋ, taŋ kôtôc lêmam gêdêŋ Apômtau naŋ, to biŋsu taŋ kakêŋ gêdêŋ aôm naŋ, ŋanô kêsataom.” ⁴⁴ Ma kiŋ kêsôm gêdêŋ Simei gebe “Aôm taôm kôjala gêŋ sec samob, taŋ aôm gôgôm gêdêŋ aê tamoc Dawid. Galoc Apômtau êkêŋ aômnmec sec êpi aôm taôm môkêmapac. ⁴⁵ Mago eŋ oc ênam mec kiŋ Salomo ma Dawidnê lêpôŋ êkô ŋajana ma êkô Apômtau laŋônemŋa enden tôŋgeŋ.” ⁴⁶ Ma kiŋ tau kêjatu Jehoiada latu Benaia, taŋ kêsata gēja ma gêjac Simei êndu.

Gêdêŋ tonanġ gôliŋ kiŋŋa gêc Salomo lêma kêtutôŋ.

3

Salomo gêjam Parao latuo kêtunê awê

¹ Go Salomo kêmoatiŋ poac gêwiŋ lau Aiguptunêŋ kiŋ Parao ma gêjam Parao latuo kêtunê awê ma kêkôc eŋ jagêŋgôŋ Dawidnê malac acgom, e eŋ gêjac dabiŋ tau nê andu kapôŋ to Apômtaunê lôm dabuŋ ma tuŋbôm, taŋ kêgi Jerusalem auc naŋ, ŋakôm. ² Mago lau sêkêŋ da anġa gamêŋ ŋabau ŋapanġ gebe gêdêŋ ŋasawa tonanġ sêkwê andu

teŅ kētu Apômtaunê ņaêņa su atom tageŅ. ³ Mago Salomo têtac gêwiŅ Apômtau ma kêsêlêŅ kêtôm tama Dawid nê ņagôliŅ, tageŅ eŅ kêkêŅ da to gêsôb jadauŅ aŅga gamêŅ ņabau gêwiŅ.

Salomo nê da to mec aŅga Gibeon

⁴ GêdêŅ ņasawa teŅ kiŅ gêja Gibeon gebe êkêŅ da aŅga tonaeŅ, gebe gamêŅ tonaeŅ kētu gamêŅ ņabau towae kapôêŅ kêlêlêc. Salomo kêkêŅ daja 1,000 aŅga altar tonaeŅ. ⁵ AŅga Gibeon Apômtau geoc tau lasê gêdêŅ Salomo ņa mê gêdêŅ gêbêc ma Anôtô kêsôm gebe “OteŅ gêŅ teŅ, taŅ jakêŅ êndêŅ aôm naŅ.” ⁶ Salomo kêsôm gebe “Aôm kômoeŅ nêŅ sakiŅwaga aê tamoc Dawid ņanôgeŅ gebe eŅ kêsêlêŅ gêmoe aôm laŅômneŅ tobiŅgêdêŅ ma laŅônêŅ sawageŅ. Ma aôm gôjac têku nêŅ moaeŅ tonaeŅ ma kôkêŅ latu, taŅ galoc gêŅgôŅ ênê lêpôŅ naŅ, gêdêŅ eŅ. ⁷ O Apômtau, ņoc Anôtô, galoc aôm kôkêŅ nêŅ sakiŅwaga kētu kiŅ gêjô aê tamoc Dawid su, mago aê amboac ņapalê saueŅ teŅ tec gamoe. Aê kapô lêna lêŅ jasa to jasô janaŅa. ⁸ Ma nêŅ sakiŅwaga aê kakô nêŅ lau, taŅ aôm kôjaliŅ sa naŅ, ņalêlôm. Êsêac lau-m kapôêŅanô e ņac teŅ êtôm êsa êsêac sa to êsam nêŅ ņanamba lasê êŅgôm êtôm atom. ⁹ Amboac tonaeŅ ôkêŅ ņalêlôm tokauc êndêŅ nêŅ sakiŅwaga aê gebe janam gôliŅ nêŅ lau ņapep to jajala ņajam to sec gebe asa êtôm gebe ênam gôliŅ nêŅ lau-m kapôêŅ tonec.”

¹⁰ Apômtau gêjô biŅ, taŅ Salomo keteŅ naŅ ņajam. ¹¹ Ma Anôtô kêsôm gêdêŅ eŅ gebe “Aôm koteŅ gêŅ tonaeŅ ma koteŅ kētu ômoa nom e ņêŅgeŅ me ôtap awa taêsam sa me ôku nêŅ ņacjo tuluŅa nec atom. Mago koteŅ mêtê tokaucŅa gebe ôjala

gêŋ ŋajam to gêdêŋŋa. ¹² Tec ôlic acgom, galoc aê jaŋgôm biŋ, taŋ koteŋ naŋ, ŋanô êsa. Ôlic acgom, aê oc jakêŋ ŋalêlôm tokauc, taŋ êjala biŋ naêndêŋgeŋ êndêŋ aôm. Ŋac teŋ kêtap ŋalêlôm amboac tonan sa gêmuy aôm atom ma teŋ oc êndaŋguc aôm atom amboac tonanŋeŋ. ¹³ Ma gêŋ taŋ koteŋ atom naŋ, aê gabe jakêŋ êndêŋ aôm amboac tonan. Aê oc jakêŋ awamata to waem, taŋ kiŋ teŋ kêtap sa atom tageŋ naŋ. ¹⁴ Ma aôm embe ôsa aêŋoc lêŋ ma ojop ŋoc ŋagôliŋ to biŋsu êtôm tamam Dawid kêmasaŋ naŋ, go aê gabe janac têku nêŋm têŋm ômoa matam jaliŋa ŋêŋgeŋ êwiŋ.”

¹⁵ Ma Salomo mata gêlac ma gêlic gebe gêc mê teŋ. Go eŋ gêmu gêja Jerusalem ma jakêkô Apômtaunê poac ŋakatapa ŋanêŋŋa ma kêkêŋ daja to dawama ma geno moasiŋ kapôêŋ teŋ kêtú nê sakiŋwaga samobŋa.

Salomo kêmetôc biŋ ŋawapac teŋ

¹⁶ Gêdêŋ tonan mockaiŋo luagêc dêdêŋ kiŋ sêja ma sêkô eŋ laŋônêŋ. ¹⁷ Ma awê teŋ kêsôm gebe “O ŋoc ŋatau, ôŋô acgom. Aêagêc awê tonec aŋgôŋ andu tageŋ. Êŋ gêmoa ma aê kakôc ŋapalê teŋ. ¹⁸ Bec télêac gêjaŋa, gocgo eŋ kêkôc teŋ kêdaguc. Aêagêc aŋgôŋ awiŋ tauŋ ma teŋ gêmoa andu tau gêwiŋ atom. Aêagêc tauŋgeŋ tec amoa. ¹⁹ Gêdêŋ gêbêc teŋ awê tonec nê ŋapalê gêmac êndu gebe eŋ gêsac eŋ êndu. ²⁰ Ma eŋ gêdi gêdêŋ gêbêcauc ma kêkôc ŋoc ŋapalê su aŋga aê gêdêŋ taŋ nêŋm sakiŋwagao gêc su naŋ, ma kêkêŋ gêlô tau nê su ma ketoc nê ŋapalê ŋamatê gêc gêwiŋ aê. ²¹ Gêdêŋ bêbêc gadi sa gebe jakêŋ su ŋoc ŋapalê e galic gebe eŋ gêmac êndu su. Mago gêdêŋ bêbêc, gêdêŋ taŋ

kasala en ɲapɛp naŋ, aê kajala gebe ɲoc latuc, taŋ kakôc naŋ atom.” ²² Mago awê teŋ kêsôm gebe “Masi, aêɲoc ɲapalê mata jali ma aômnêm ɲapalê ɲamatê.” Ma awê ɲamataŋa kêsôm gebe “Masi, aômnêm ɲapalê gêmác êndu ma mata jali aêɲoc.” Êsêagêc sêsôm amboac tonan sêmoa kiŋ laŋônêmɲa.

²³ Go kiŋ tau kêsôm gebe “Awê teŋ kêsôm ɲapalê, taŋ gêmoa mata jali tonɛc naŋ, aêɲoc ma aôm latôm gêmác êndu matêgeŋ. Ma awê teŋ kêsôm gebe Masi, aômnêm ɲapalê gêmác êndu ma aê latuc tec mata jali gêmoa.” ²⁴ Ma kiŋ kasôm gebe “Akôc siŋ teŋ êndêŋ aê.” Amboac tonan sêkôc siŋ teŋ dêdêŋ kiŋ sêja. ²⁵ Ma kiŋ tau kêsôm gebe “Asêlê ɲapalê mata jali êkôc êna luagêc ma akêŋ ɲamakeŋ êndêŋ awê teŋ ma ɲamakeŋ êndêŋ teŋ.” ²⁶ Go awê, taŋ nê latu mata jali gêmoa naŋ, taê walô nê ɲapalê ma kêsôm gêdêŋ kiŋ gebe “O ɲoc ɲatau, ônac ɲapalê êndu atom, en mata jaligen êndêŋ awê tonan.” Ma awê teŋ kêsôm gebe “ɲapalê êtu aêɲoc to ênê atom, asêlêmaŋ.” ²⁷ Go kiŋ tau gêjô êsêagêc awen ma kêsôm gebe “Anac ɲapalê êndu atom, akêŋ en tomata jaligen êndêŋ awê ɲamataŋa gebe en ɲapalê têna.” ²⁸ Israel samob sêŋô mêtôc tonan, taŋ kiŋ tau kêmêtôc naŋ, ɲawae ma êsêac têtêc nêŋ kiŋ gebe êsêac sêjala gebe Anôtônê kauc gêwiŋ en ma kêmêtôc biŋ jagêdêŋgeŋ.

4:1-34 Mókêlatu tonɛc kêsa Salomonê laumata towae sa, taŋ sêjam sakin sêmoa Salomo ɲalabu naŋ. Sêwa Salomo nê awa sa ma kêsôm biŋ kêtú Salomonê kauc towae kapôêŋɲa.

Salomo kêmasaŋ tau gebe êkwê lôm dabuŋ

¹ Gêdêŋ taŋ kiŋ Tirusŋa Hiram gêŋô gebe seŋ oso Salomo kêtû kiŋ gêjô tama su naŋ, eŋ kêsakiŋ nê sakiŋwaga gêdêŋ Salomo gebe Hiram têtac gêwiŋ Dawid ŋapaŋ. ² Ma Salomo kêsakiŋ biŋ gêdêŋ Hiram gebe ³ “Aôm kôjala gebe aê tamoc Dawid kêtôm gebe êkwê nê Apômtau Anôtô nê ŋaê ŋaandu teŋ atom gebe siŋ to ŋacjo kêgi eŋ auc e Apômtau kêkêŋ êsêac sêsô eŋ akaiŋ ŋalabu. ⁴ Mago galoc Apômtau, ŋoc Anôtô, kêkêŋ wama gêdêŋ aê aŋga gamêŋ makeŋ-makeŋ ma ŋacjo me gêŋwapac teŋ sêmoa atom. ⁵ Amboac tonan aê gabe jakwê andu Apômtau, aêŋoc Anôtô nê ŋaê ênêcŋa teŋ kêtôm Apômtau kêsôm gêdêŋ aê tamoc Dawid gebe ‘Aôm latôm, taŋ aê gabe jakêŋ êŋgôŋ nêŋ lêpôn kiŋŋa êjô aôm su naŋ, eŋ êkwê andu teŋ êtu aêŋoc ŋaêŋa.’ ⁶ Tec ôjatu gebe sêsap kaseda aŋga Lebanon êtu aêŋa. Aêŋoc sakiŋwaga sênam aôm nêŋ sakiŋwaga sa. Ma aê oc janam ôli aôm êtu nêŋ sakiŋwagaŋa êtôm aôm ôsam êndêŋ aê. Gebe aôm kôjala gebe ŋac teŋ gêmoa aêac ŋalêlôm, taŋ kêjala kôm sêsap kaŋa kêtôm lau Sidonŋa naŋ atom.”

⁷ Gêdêŋ taŋ Hiram gêŋô Salomonê biŋ naŋ, eŋ kêtû samuc ŋanôgeŋ ma kêsôm gebe “Ocsalô tonec aoc êoc Apômtau gebe kêkêŋ latu tokauc teŋ gêdêŋ Dawid gebe ênam gôliŋ lau towae tonan.” ⁸ Ma Hiram kêsakiŋ biŋ gêdêŋ Salomo ma kêsôm gebe “Aê gaŋô biŋ, taŋ kôsakiŋ gêdêŋ aê naŋ. Aê katôm gebe jaŋgôm gêŋ samob, taŋ ŋalêlôm kêkac aôm kêtû kaseda to katêŋŋa naŋ, ŋanô êsa. ⁹ Aêŋoc sakiŋwaga oc sêkôc ka tau aŋga Lebanon sêsêp gwêc sêna. Go jambec kwambôn gebe êpoac ma sênam sêmoa

gwêcgeÏ sêna gamêÏ, taÏ aôm ôsôm naÏ, ma aê jajatu lau gebe sêndim ñao su anÏa tonan ma aôm ôtap ka tau sa. Go aôm ôngôm biÏ, taÏ taêc gêjam naÏ, ñanô êsa ma ôkêÏ gêÏ taniÏña êndêÏ aêÏoc gôlôac to lau.” ¹⁰ Amboac tonan Hiram kêkêÏ kaseda to katêÏ samob gêdêÏ Salomo kêtôm eÏ keteÏ, ¹¹ ma Salomo kêkêÏ polom ñanô talu 20,000 kêtû gêÏ taniÏña gêdêÏ Hiram nê gôlôac to nê lau ma niptêkwi gasuc kêtôm 20,000. Salomo kêkêÏ gêÏ tonan gêdêÏ Hiram kêtôm jalagen. ¹² Apômtau kêkêÏ kauc gêdêÏ Salomo kêtôm eÏ gêjac mata. Ma wama gêc Hiram agêc Salomo ñasawa, ma êsêagêc sêmoatiÏ poac teÏ sêwiÏ taun.

¹³ KiÏ Salomo kêkac lau Israel gebe sêkêÏ ñacwaga kêtû kômÏa. Ma lau tau nêÏ namba tau kêtôm 30,000. ¹⁴ Ma eÏ kêsakiÏ êsêac sêja Lebanon, 10,000 sêjô taun-sêjô taun kêtôm ajôÏgeÏ. Sêmoa ajôÏ teÏ anÏa Lebanon ma ajôÏ luagêc anÏa nêÏ malacmôkê. Adoniram gêjam gôliÏ lau kômÏa tonan. ¹⁵ Salomo kêkôc lau 70,000 amboac tonan kêtû sêbalaÏ wabaÏa ma 80,000 kêtû sêsap poc anÏa gamêÏ lôcÏa. ¹⁶ Ma Salomo kêkêÏ lau 3,300 têtû gejobwaga kômÏa, taÏ sêjatu lau kômÏa. ¹⁷ Salomo kêjatu ma êsêac sêkôc poc ñajamanô kapôêÏ-kapôêÏ sêmêÏ gebe êtu nomban lôm dabuÏña. ¹⁸ Amboac tonan Salomo agêc Hiram nêÏ lau sêkwêwaga sêwiÏ lau GebalÏa sêsap to sêpa ka to poc gebe sêkwê andu tau.

6

Salomo kêkwê Apômtaunê lôm

¹ Jala 480 gêjaŋa su gêdêŋ taŋ lau Israel sêwi gamêŋ Aiguptuŋa siŋ sêsa sêmêŋ naŋ, ma Salomo gêjam gôliŋ Israel jala aclê su. Gêdêŋ jala tonanŋ ɲaajôŋ kêtû luagêcŋa, taŋ sêsam gebe Siw naŋ, Salomo gêjac m gebe êkwê Apômtaunê lômŋa. ² Lôm tau, taŋ kiŋ Salomo kêkwê kêtû Apômtauŋa naŋ, ɲadôŋ amboac tonec gebe ɲalêsiniŋa kêtôm saka samuc 15, ɲatakôcŋa kêtôm saka 5 ma ɲaatêkwa kêtôm saka 8. ³ Ma andu seleb, taŋ gêc anduanô tau ɲanêmŋa naŋ, ɲadôŋ saka 5, kêtôm lôm tau ɲakalopawa ma kêdaguc sagiŋ baliŋ anduanôŋa kêtôm ɲadôŋ saka samuc 2 ma ɲasêku. ⁴ Anŋa lôm tau ɲasagiŋ êsêac sêkêŋ katam saunŋ ɲagêdô gêc talic saunŋ anŋa awêŋa, mago kêsô gedec anŋa lêlômŋa. ⁵ Eŋ gêjac têku lômanô tau ɲasagiŋ baliŋ makeŋ-makeŋ ma ɲakalopawa ɲamuŋa amboac tonanŋeŋ. Ma kêkwê ɲadenŋ têtêac tobalêm-tobalêm.

⁶ ɲadêŋ ɲalabuŋa ɲakalopawa kêtôm ɲadôŋ saka samuc tagenŋ. Deŋ kêtû luagêcŋa kêtôm ɲadôŋ saka samuc teŋ to ɲasêku lêmatuc teŋ, ma deŋ kêtû têtêacŋa ɲadôŋ saka teŋ ma ɲamakeŋ. Eŋ kêkêŋ demboŋgêdô kêtû baliŋ gêc kwananŋeŋ gebe sênac têku gêŋ sêmoa dêmôêŋagenŋ.

⁷ Gêdêŋ taŋ sêkwê lôm naŋ, êsêac sêkôc poc, taŋ sêpa sêmoa gamêŋ sêkôc pocŋa kwananŋeŋ su naŋ. Tec gêdêŋ taŋ sêkwê lôm dabuŋ sêmoa naŋ, lau sêŋô hama me ki me waba kômŋa ɲakicsêa teŋ atom.

⁸ Lôm tau ɲadenŋ ɲamataŋa ɲakatam gêc lôm dabuŋ ɲamakeŋ gêmu kêsêpŋa. Anŋa tônê têcwale teŋ kêpi deŋ kêtû luagêcŋa ma têcwale teŋ kêpi anŋa tônê jagêdêŋ deŋ kêtû têtêacŋa. ⁹ Amboac tonanŋ Salomo kêkwê lôm tau e gêbacnê ma eŋ kêmasaŋ masac

jaba ŋaôŋa ŋa gamêŋtêkwa to katapa kaseda. ¹⁰ Eŋ kêkwê ŋatêku kêgi lôm auc. Ŋatêku tau gêmu kêpiŋa amboac saka samuc tagen ma gamêŋ têkwa kaseda kêtû ŋawalô ten jagêdin ŋatêku tau tôn tamin anduanô tau.

¹¹ Ma Apômtaunê bin gêdêŋ Salomo gebe ¹² “Aôm embe ôsêlêŋ êtôm ŋoc jatu to ômansaŋ ŋoc ŋagôlin samob ma taŋam wamu ŋoc biŋsu to ôsa lêŋ êtôm tonan, go jaŋgôm ŋoc bin, taŋ gajac mata gêdêŋ tamam Dawid nan, ŋanô êsa êpi aôm. ¹³ Aê wac-jaŋgôn lau Israel ŋalêlôm anga lôm, tec kôkwê gômoa nec, ma jawi ŋoc lau Israel sin atomanô.”

¹⁴ Go Salomo kêkwê lôm e gêjac dabin.

Sêmasaŋ lôm dabuŋ ŋalêlômŋa

¹⁵ Eŋ kêkwa sagin ŋalêlômŋa auc ŋa katapa kaseda anga masac ŋalabuŋa e gêdin kêsô ŋagadê ŋaôŋa. Eŋ kêkwa masac ŋalabuŋa tau ŋa katapa katêŋ. ¹⁶ Anga lôm ŋalêlômŋa en gêjam dôŋ saka samuc lemen ten anga sagin ŋamuŋa ma kêpin ŋasawa tonan auc anga masac ŋalabuŋa e jagêdêŋ masac jaba ŋaôŋa ŋa katapa kaseda. Balêm tonan kêtû Gamêŋ Dabuŋanô tau. ¹⁷ Gamêŋ Dabuŋ, taŋ gêc Gamêŋ Dabuŋanô tau ŋanêmŋa nan, baliŋ amboac ŋadôn saka 10. ¹⁸ Anga lôm ŋalêlôm talic poc ten atomanô, sêkwa sagin auc ŋa kasedagen. Ma sêsap walô to ŋaola gêjac lêtêŋ ŋakatu gêjam katapa tau auc. ¹⁹ Eŋ kêmasaŋ gamêŋ Dabuŋanô tau gêc andu ŋalêlôm tau gebe etoc Apômtaunê poac ŋakatapa êkô tonan. ²⁰ Gamêŋ Dabuŋanô tau ŋasagin baliŋ kêtôm saka samuc 5, ŋakalopawa kêtôm saka samuc 5 ma ŋasawa, taŋ gen masac ŋalabu to ŋaôŋa gêŋgic nan, kêtôm saka samuc 5

amboac tonanġen. Njalêlôm tau Salomo kêkwa auc samucġen ġa gold ma kêmasaġ altar teġ ġa kaseda. ²¹ Ma Salomo kêkwa andu njalêlôm auc ġa gold. Ma ġêjac balaġ Gamêġ Dabuġanô tau ġa kapoacwalô gold. ²² Ma Salomo kêkwa andu njalêlôm samucġen auc ġa gold e ġêbacnê, ma altar, taġ kêkô Gamêġ Dabuġanô tau njalêlôm naġ, amboac tonanġen.

²³ Anġa Gamêġ Dabuġanô tau njalêlôm eġ kêkôc ka katêkwi ŋadambê luagêc ma kêsap kêtû aġela kerub ŋakatu luagêc. Ŋakatu tau baliġ kêtôm saka luagêc ma ŋasêku lulugeġ. ²⁴ Kerub tau nê magê taġ kêtôm saka samuc teġ ma ŋasêku ma magê ŋamakeġ kêtôm tonanġen. Ma ŋasawa, taġ ġeġ aġela teġ nê magê luagêc ġêġic naġ, kêtôm saka luagêc ma ŋasêku. ²⁵ Kerub teġ baliġ kêtôm saka luagêc amboac tonanġen. Kerub ŋakatu lulugeġ ŋadôġ to ŋalaġô kêtôm tau. ²⁶ Ŋakatu lulugeġ baliġ kêtôm saka luagêc ma ŋasêku kêtôm taugêġ. ²⁷ Eġ ketoc kerub tonanġ sêkô Gamêġ Dabuġanô tau. Kerub nêġ ŋamagê ġêlam e teġ nê ŋamagê ġêdiġ sagiġ ŋamakeġ. Ma teġ nê ġêdiġ sagiġ ŋamakeġ ônêġa. Êsêagêc nêġ ŋamagê ŋamakeġ ġêdiġ tau anġa andu tau ŋaluġenġ. ²⁸ Ma eġ kêkwa aġela kerub tau auc samucġen ġa gold.

²⁹ Eġ kêsap kerub to nip ma ŋaola ŋakatu e ġêġam andu ŋasakiġ samob auc ³⁰ ma kêkwa masac balêm luagêcġa tonanġ auc ġa gold.

³¹ Eġ kêmasaġ katam Gamêġ Dabuġanôġa ġa katapa katêkwiġa. Katam tau ŋakêclêsu lemenġeġ. ³² Eġ kepeġ kerub to nip ma ŋaola ġêjac lêtêġ ŋakatu ġêġam katam lulugeġ auc ġa gold. Ma gold kêpi kerub ma nip ŋakatu amboac tonanġen.

³³ Eŋ kêmasaanj Gamêŋ Dabuŋŋa ŋasacgêdô ŋakatam têkê-têkê ŋa katapa katêkwiŋa aclê. ³⁴ Eŋ kêmasaanj katam luagêc ŋa katêŋ. Katam luagêc tonañ talêc su dandibgenj. ³⁵ Ma eŋ kêsap kerub to nip ma ŋaola gêjac lêtêŋ ŋakatu gêjam katam auc ma kêkwa ŋakatu samob auc ŋa gold e ŋapep. ³⁶ Ma eŋ kêboa tunbôm kêgi malaclunj ŋalêlômŋa auc. Eŋ kêkêŋ poc dênanj têlêac-têlêac, taŋ sêpa ŋatip kêsa nanj, gêsac tau ŋaô ma kêkêŋ kaseda kêtû tunj tau ŋakanô.

³⁷ Gêdêŋ jala katu aclê ŋaajônj Siw êsêac sêkêŋ Apômtaunê andu tau ŋanombanj. ³⁸ Ma gêdêŋ jala kêtû 11ŋa ŋaajônj Bul, taŋ kêtû jala ŋaajônj 8ŋa nanj, êsêac sêjac dabiŋ gêŋ samob, taŋ gêjac andu tau ŋawae nanj, kêtôm sêmasanj kwananŋenj. Amboac tonañ Salomo kêkwê lôm dabunj kêtôm jala 7, go gêjac dabiŋ ŋakôm. * †

7:1-51 Mòkêlatu tonec gêwa Salomonê andu, taŋ kêkwê kêtû eŋ tauŋa nanj sa to gêŋ ŋagêdô, taŋ sêmasanj ŋa kopa kêtû lôm dabunŋa nanj. (Eŋlis sêsam gebe Silin).

8

Salomo kêkôc poac ŋakatapa gêmêŋ lôm dabunj

¹ Go Salomo kêkalem gejobwaga Israelŋa to lau Israel nêŋ gôlôacmôkê nêŋ laumata samob sêpi tagenj sêmêŋ gêdêŋ eŋ anŋa Jerusalem gebe sêkôc Apômtaunê poac ŋakatapa anŋa Dawidnê malac, taŋ sêsam gebe Sion nanj, sêpi lôm dabunj sêna. ² Gêdêŋ ajônj kêtû 7ŋa ŋaê Etanim ŋacwaga Israelŋa

* **6:38:** Saka tagenj kêtôm 1.8 meta. † **6:38:** Masac jaba sêsabanj dembonj to lêlôm, me lêsa to salôm

samob sêkac tauŋ sa dêdêŋ kiŋ Salomo jasêlic ombec. ³ Gêdêŋ taŋ gejobwaga Israelŋa samob sêô lasê su naŋ, dabuŋwaga sêôc poac ŋakatapa sa. ⁴ Dabuŋwaga to lau Lewi sêbalaŋ Apômtaunê poac ŋakatapa to becobo takac saŋa ma laclu samob, taŋ gêc becobo ŋalêlôm naŋ, sêpi sêja. ⁵ Ma kiŋ Salomo to gôlôac Israelŋa samob, taŋ sêkac tauŋ sa dêdêŋ eŋ naŋ, sêkô poac ŋakatapa nêmnja ma sêkêŋ bulimakao to domba kêtû da. Teŋ kêtôm gebe êsa bulimakao to domba nêŋ namba sa atom. ⁶ Go dabuŋwaga sêkôc Apômtaunê poac ŋakatapa sêja lôm dabuŋ ŋaGamêŋ Dabuŋanô tau ma tetoc kakô kerubnêŋ magê ŋalabu. ⁷ Kerub sêlam nêŋ magê kêpi poac ŋakatapa ŋamala kêtôm sêjam ajuŋ poac ŋakatapa to ta. ⁸ Ma ta tau kêsa baliŋ sêlic ŋatêpôê aŋga Gamêŋ Dabuŋ, taŋ gêc Gamêŋ Dabuŋanô tau ŋanêmnja naŋ, mago sêlic aŋga awêŋa atom. Ma ta tau sêc tonan e gêdêŋ galoc. ⁹ Gêŋ teŋ kêsêp poac ŋakatapa ŋalêlôm atom, poc tapa luagêcgeŋ, taŋ Mose kêkêŋ kêsêp aŋga lôc Horeb naŋ. Aŋga tône Apômtau kêmoatiŋ poac gêwiŋ lau Israel gêdêŋ taŋ êsêac sêsa aŋga gamêŋ Aiguptu sêmêŋ naŋ. ¹⁰ Ma gêdêŋ taŋ dabuŋwaga sêsa aŋga Gamêŋ Dabuŋ sêmêŋ naŋ, tao teŋ gêjam Apômtaunê lôm dabuŋ auc. ¹¹ Tec dabuŋwaga têtôm gebe sêkô ma sênam sakiŋ kêtû tao tonanŋa atom, gebe Apômtaunê ŋawasi gêjam lôm dabuŋ auc.

Salomo kêsôm biŋ gêdêŋ lau

¹² Go Salomo kêsôm gebe
 “Apômtau kêkêŋ oc kêkô umbon,
 mago kêsôm gebe eŋ tau êŋgôn gamêŋ ŋakesec.
¹³ Aê kakwê nêmn andu dabuŋ teŋ,

nêm malam teŋ gebe ômoa enden tŋŋen.”

¹⁴ Go kin tau kékac tau ôkwi gêdêŋ lau Israel samob, taŋ sêkô naŋ, ma gêjam moc êsêac ¹⁵ ma eŋ kêsôm gebe “Aê aoc êôc Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô, taŋ lêma gêgôm biŋ, taŋ gêjac mata gadêŋ aê tamoc Dawid ŋa awasuŋ naŋ, ŋanô kêsa. Eŋ kêsôm gebe ¹⁶ ‘Gêdêŋ bec, taŋ aê kakôc ŋoc lau Israel sêsa aŋga Aiguptu sêmêŋ naŋ, aê kajaliŋ malac teŋ aŋga Israel nêŋ toŋ samob sa gebe sêkwê andu teŋ ŋoc ŋaê ênêcŋa atom, mago aê kajaliŋ Dawid sa gebe ênam gôliŋ ŋoc lau Israel.’ ¹⁷ Ma aê tamoc Dawid taê gêjam gebe êkwê Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, nê ŋaê ŋaandu teŋ. ¹⁸ Mago Apômtau tau kêsôm gêdêŋ aê tamoc Dawid gebe ‘Aôm taêm gêjam gebe ôkwê andu teŋ êtu aêŋoc ŋaêŋa naŋ, ŋajam gebe taêm gêjam ŋabiŋ tau gêc nêm ŋalêlôm, ¹⁹ mago aôm oc ôkwê andu tau atom, tageŋ nêm latôm, taŋ têna êkôc eŋ naŋ, eŋ êkwê andu êtu aêŋoc ŋaêŋa.’ ²⁰ Galoc Apômtau gêgôm nê biŋ, taŋ gêjac mata naŋ, ŋanô kêsa gebe aê gadi gajô tamoc Dawid su ma gaŋgôŋ lêpôŋ Israelŋa katôm biŋ, taŋ Apômtau gajac mata naŋ, ma kakwê andu tau kêtû Apômtau, Israelnêŋ Anôtô nê ŋaêŋa. ²¹ Ma kakêŋ ŋamala teŋ katu katapa, taŋ Apômtaunê poac, taŋ eŋ kamoatiŋ gêwiŋ aêacnêŋ tamenjî gêdêŋ eŋ kékôc êsêac sasa aŋga gamêŋ Aiguptu sêmêŋ naŋ kêsêp.”

Salomo keteŋ mec

²² Go Salomo jakêkô Apômtaunê altar nêmŋa lau Israel samob sêlic ma eŋ gêlam lêma gêdêŋ undambê ²³ ma keteŋ mec gebe “O Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, anôtô teŋ kêtôm aôm gêmoa undambê ŋaôŋa me nom ŋalabu ŋa atom. Aôm go-

job poac ma kôtôc nê m têtac gêwiŋ tengeŋa gédêŋ nê m sakiŋwaga, taŋ sêsa nêŋ lêŋ sêmoa aôm laŋômnê m tonêŋ ŋalêlôm samucgeŋ naŋ. ²⁴ Aôm taêm gêjam biŋ, taŋ kôsôm gédêŋ aê tamoc, nê m sakiŋwaga Dawid naŋ ŋapaŋ. Biŋŋanô, aôm kôsôm ŋabiŋ ŋa awamsuŋ ma gôgôm ŋanô kêsa ŋa lêmam gédêŋ ocsalô tonec. ²⁵ O Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, ôŋgôm biŋ, taŋ gôjac mata gédêŋ nê m sakiŋwaga aê tamoc Dawid naŋ ŋanô êsa. Aôm kôsôm gebe ‘Aôm latôm embe ejop tagen tonec gebe êsa nê lêŋ êmoa aê laŋôcnê mŋa êtôm aôm taŋam wamu gômoa aê laŋôcnê mŋa, go aôm ôpô lêna nê m ŋac teŋ êmoa aê laŋôcnê mŋa gebe êŋgôŋ lêpôŋ Israelŋa atom.’ ²⁶ O Israelnêŋ Anôtô, amboac tonanŋ ônac dabiŋ nê m biŋ, taŋ kôsôm gédêŋ nê m sakiŋwaga aê tamoc Dawid naŋ.

²⁷ “Mago Anôtô oc êŋgôŋ nom biŋŋanôgeŋ me masi. Alic acgom, undambê to undambê ŋaôŋa samucgeŋ kêtôm aôm atom, ma andu tecenec kakwê su naŋ, oc êtôm atom amboac tonanŋgeŋ. ²⁸ Mago o Apômtau, ŋoc Anôtô, mênôkêŋ taŋam nê m sakiŋwaga aê ŋoc mec to ŋoc biŋ, taŋ aê kateŋ naŋ. Ôŋô môêc to mec, taŋ nê m sakiŋwaga aê kateŋ gédêŋ aôm gédêŋ galoc. ²⁹ Ma nê m matam ê andu tonec êndêŋ êmbêc to elenŋ, malac tau, taŋ kôsôm biŋ kêpi gebe ‘Aêŋoc ŋaê oc ênêc tonec’ naŋ, gebe aôm ôkêŋ taŋam mec, taŋ nê m sakiŋwaga aê kateŋ aŋga gamêŋ tonec naŋ. ³⁰ Ma ôkêŋ taŋam biŋ, taŋ nê m sakiŋwaga to nê m lau Israel asuŋ êndêŋ aôm aŋga gamêŋ tonec êndêŋ taŋ atenŋ mec êndêŋ aôm naŋ. Ôkêŋ taŋam aŋga undambê, gamêŋ taŋ gôŋgôŋŋa ma embe ôŋô, go ôsuc ôkwi.

31 “Embe ṅac teṅ êṅgôm sec êndêṅ nê ṅac jaban eṅṅa ma têtû kênac eṅ gebe êtôc lêma ma eṅ mênêtôc lêma êkô nêṃ altar nêṃṅa aṅga andu tonec, 32 go ôṅô aṅga undambê ma ômêtôc nêṃ sakinwaga. Ôkêṅ ṅac tobiṅ nê sec êpi eṅ tau môkêapac ma ônam ṅac gêdêṅ sa ma ôpuc nê biṅ tōṅ ma ôkêṅ ṅagêjô êtôm nê biṅgêdêṅ.

33 “Embe ṅacjo sêku nêṃ lau Israel tulu êtu sêgôm sec gêdêṅ aômṅa naṅ, ma êsêac sênam tauṅ ôkwi êndêṅ aôm êtiam to tetoc nêṃ ṅaê sa ma tetey mec to sêsuṅ nêṅ biṅ êndêṅ aôm aṅga andu tonec, 34 go ôkêṅ taṅam aṅga undambê ma ôsuc nêṃ lau Israel nêṅ sec ôkwi ma ôkôc êsêac sêmu sêmêṅ gamêṅ, taṅ aôm kôkêṅ gêdêṅ nêṅ tamenji naṅ êtiam.

35 “Embe ôkêṅ gêṅwapac êndêṅ êsêac ma ôlai undambê auc to kom ênac atom kêtû êsêac sêgôm sec gêdêṅ aômṅa naṅ, ma êsêac tetey mec sêkanôṅ gamêṅ tonec to tetoc nêṃ ṅaê sa ma sêwi nêṅ sec siṅ, 36 go ôkêṅ taṅam nêṅ mec aṅga undambê ma ôsuc nêṃ sakinwaga Israel nêṅ sec ôkwi. Ôndôṅ lêṅ ṅajam êndêṅ êsêac gebe sêsaṅa naṅ ma ôkêṅ kom ênac aṅga nêṃ gamêṅ, taṅ kôkêṅ gêdêṅ nêṃ lau gebe êtu nêṅ gêṅlênsêṃ naṅ.

37 “Embe tóbôm êsa aṅga gamêṅ tau me gêmac sec êtap lau sa me mo gwa ênac me mo ṅakan me wagô me moac tamoac enseṅ nêṅ gêṅ taniṅṅa me nêṅ ṅacjo sêṅgi êsêac auc aṅga nêṅ malac naṅ, gêṅwapac me gêmac tokaiṅ-tokaiṅ êtap êsêac sa 38 ma tetey mec me ṅac tageṅ me nêṃ lau Israel tapaôṅgeṅ embe sêsuṅ nêṅ biṅ teṅ gebe sêjala nêṅ gêṅwapac ṅalêlômṅa ma sêlam lemeṅ êndêṅ andu tonec, 39 go ôkêṅ taṅam aṅga undambê, aṅga gamêṅ, taṅ

gōngōŋ naŋ, ma ôsuc nêŋ sec ôkwi to ônam êsêac sa ma ôkêŋ ŋagêjô êndêŋ êsêac, taŋ sêjala nêŋ ŋalêlôm naŋ, êtôm nêŋ lêŋ êndêŋ-êndêŋgeŋ gebe aôm, aôm taômgeŋ kôjala ŋamalac latuŋi samob nêŋ ŋalêlôm, ⁴⁰ gebe êsêac têtêc aôm êtôm bêc samob, taŋ sêŋgōŋ materŋ jali aŋga nom, taŋ kôkêŋ gêdêŋ aêac tamerŋi naŋ.

⁴¹ “Ma ŋacjaba, taŋ aŋga lau Israel nêŋ atom naŋ, embe mênêô lasê aŋga gamêŋ jaêcsêga êtu gêŋô nêŋ ŋaê ŋawaenja ⁴² gebe lau oc sêŋô aôm nêŋ ŋaê to lêmam ŋajaŋa, taŋ kômêtôc naŋ ŋawae, eŋ embe amêŋ ma eteŋ mec aŋga andu tonec, ⁴³ go ôkêŋ taŋam aŋga undambê, aŋga gamêŋ, taŋ gōngōŋna naŋ, ma ôngôm gêŋ samob, taŋ ŋac jaba eteŋ êndêŋ aôm naŋ, ŋanô êsa gebe lau nomŋa sêjala aôm nêŋ ŋaê to têtêc aôm, êtôm taŋ nêŋ lau Israel sêgôm naŋ. Ma êsêac oc sêjala gebe andu tonec taŋ aê kakwê naŋ, sêsam aôm nêŋ ŋaê kêpi.

⁴⁴ “Aôm embe ôjatu nêŋ lau gebe nasênac siŋ êndêŋ nêŋ ŋacjo ma embe teteŋ mec êndêŋ aôm laŋôŋanô êndêŋ malac kapôêŋ, taŋ aôm kôjaliŋ sa to andu, taŋ aê kakwê kêtû nêŋ ŋaêŋa naŋ, ⁴⁵ go ôkêŋ taŋam êsêacnêŋ mec to biŋ, taŋ sêsuŋ êndêŋ aôm naŋ, aŋga undambê ma ônam êsêac kêsi.

⁴⁶ “Embe êsêac sêŋgôm sec êndêŋ aôm, gebe ŋac teŋ gêmoa atom, taŋ gêgôm sec atom naŋ, ma aôm têtac ŋandan êndêŋ êsêac ma ôkêŋ êsêac êndêŋ ŋacjo, taŋ sêkêŋ êsêac sêŋgōŋ kapoacwalô aŋga nêŋ gamêŋ jaêc me gamêŋ dambê ⁴⁷ ma êsêac embe taêŋ ênam taŋ aŋga gamêŋ kapoacwalôŋa ma sênam taŋ ôkwi to têtaiŋ êndêŋ aôm aŋga nêŋ ŋacjo nêŋ gamêŋ ma sêsôm gebe ‘Aêac agôm sec to

geo ma awi Anôtô siŋ.’ ⁴⁸ Ma êsêac embe sênam taunj ôkwi êndêŋ aôm to nêŋ ŋalêlôm makenŋen ma tokatunj samucŋen anŋa nêŋ ŋacjo, taŋ sêkêŋ êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, ma tetenj êndêŋ aôm lanjôŋanô êndêŋ gamêŋ, taŋ aôm kôkêŋ gêdêŋ êsêacnêŋ tamenji naŋ, to êndêŋ malac kapôêŋ tau, taŋ aôm kôjaliŋ sa naŋ, ma êndêŋ andu tau, taŋ aê kakwê kêtû nêŋ ŋaêŋa naŋ, ⁴⁹ go ôkêŋ taŋam êsêacnêŋ mec to taŋi anŋa undambê, taŋ gôŋgôŋ naŋ, to ônam êsêac sa. ⁵⁰ Ma ôsuc nêŋ lau, taŋ sêgôm sec gêdêŋ aôm naŋ, nêŋ geo to sêgêli nêŋ biŋŋa ôkwi. Ma taêm walô êsêac gebe lau, taŋ sêkêŋ êsêac sêŋgôŋ kapoacwalô naŋ, sêlic ma taêŋ walô êsêac amboac tonanŋen. ⁵¹ Gebe êsêac têtû nêŋ lau to nêŋ gêŋlênsêŋ, taŋ kôkôc êsêac anŋa ja ŋalakoc sec Aiguptuŋa sêmêŋ naŋ. ⁵² O Apômtau Anôtô matam ê nêŋ sakinjwaga aê ŋoc mec to nêŋ lau Israel nêŋ mec to ôkêŋ taŋam aêac êndêŋ noc amôêc êndêŋ aômŋa. ⁵³ Gebe aôm kôjaliŋ aêac sa anŋa lau nomŋa samob nêŋ gebe atu nêŋ gêŋlênsêŋ, kêtôm kôkêŋ nêŋ sakinjwaga Mose kêsôm lasê gêdêŋ taŋ aôm kôkôc aêacma tamenji sêsa anŋa Aiguptu sêmêŋ naŋ.”

Salomo ketenj mec ŋakôniŋŋa

⁵⁴ Gêdêŋ taŋ Salomo ketenj mec to gêsun biŋ samob tonec gêdêŋ Apômtau su naŋ, enj gêdi sa anŋa Apômtaunê altar nêŋ ŋa, taŋ enj kêpôn aduc ma kêmêtôc lêma gadêŋ undambê naŋ. ⁵⁵ Go enj kêkô ma gêjam mec lau Israel, taŋ sêkac sa sêkô naŋ, ŋa awa kapôêŋ ma kêsôm gebe ⁵⁶“Aê aoc êôc Apômtau, taŋ kêkêŋ nê lau Israel senj awenj kêtôm biŋ samob, taŋ enj gêjac mata ma biŋ tenj gebenj anŋa nê biŋ,

taŋ gêjac mata gêdêŋ nê sakinwaga Mose naŋ atom. ⁵⁷ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô êmoa êwiŋ aêac êtôm eŋ gêmoa gêwiŋ aêac tamenji. Eŋ êwi aêac siŋ to êkac tau su aŋga aêacmêŋ atom. ⁵⁸ Eŋ ê aêacnêŋ ŋalêlôm êndêŋ eŋ gebe tasa ênê lêŋ samob ma tamansaŋ ênê biŋsu ma ênê jatu to ênê ŋagôliŋ, taŋ eŋ kêjatu gêdêŋ aêac tamenji naŋ. ⁵⁹ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô taê ênam mec to biŋ, taŋ kateŋ gêdêŋ eŋ naŋ, enden tōŋgeŋ ma ênam nê sakinwaga to nê lau Israel sa êtôm bêcgeŋ ⁶⁰ e lau nomŋa samob sêjala gebe Apômtau taugenjêtu Anôtô ma teŋ gêwiŋ eŋ gêmoa atom. ⁶¹ Amboac tonanŋ nêŋ ŋalêlôm ŋanêŋ êsa êndêŋ Apômtau, aêacnêŋ Anôtô, ma asêlêŋ êtôm ênê ŋagôliŋ to amansaŋ ênê biŋsu êtôm agôm gêdêŋ ocsalô tonec.”

Sêjac kawi lôm dabuŋ tau

⁶² Go kiŋ to lau Israel samob sêwiŋ taunŋ sêkêŋ da gêdêŋ Apômtau. ⁶³ Salomo kêkêŋ bulimakao kapoac 22,000 to domba 120,000 gêdêŋ Apômtau kêtu dawama. Amboac tonanŋ kiŋ to lau Israel samob sêjac kawi Apômtaunê lôm dabuŋ. ⁶⁴ Gêdêŋ bêc tonanŋeŋ kiŋ gêjam mec lôm ŋamalacluŋ ŋaluŋ, taŋ gêc Apômtaunê lôm ŋanêŋna naŋ. Aŋga tonanŋ eŋ kêkêŋ daja ma da kôm ŋanôŋa to ŋalêsi dawamaŋa gebe altar kopa, taŋ kêkô Apômtau laŋônêŋna naŋ, kêtôm da samob tonanŋ atom.

⁶⁵ Tec gêdêŋ ŋasawa tonanŋ Salomo gêlic om ma Israel samob sêwiŋ eŋ. Êsêacnêŋ tonŋ kapôêŋanô. Êsêac sêmêŋ aŋga Hamat ŋamadiŋ e gêdêŋ bu Aigup-tuŋa ma sêmoa Apômtau, aêacnêŋ Anôtô laŋônêŋna kêtôm bêc 7. ⁶⁶ Gêdêŋ bêc kêtu 8 Salomo kêkêŋ lau sêc êliŋ-êliŋ. Ma êsêac sêjam mec kiŋ ma

sêja nêj malac totêntac ŋajamgenj ma têtû samuc kêtû moasiŋ samob, taŋ Apômtau kêtôc gêdêj nê sakiŋwaga Dawid to nê lau Israel naŋ.

9

Apômtau geoc tau lasê gêdêj Salomo kêtû dim luagêcŋa

¹ Salomo gêjac dabiŋ lôm dabuŋ to kiŋnê andu kapôêj ma gêj samob, taŋ taê gêjam gebe êŋgômŋa naŋ, gêbacnê su, ² go Apômtau geoc tau lasê gêdêj eŋ kêtû dim luagêcŋa kêtôm taŋ eŋ geoc tau lasê gêdêj eŋ aŋga malac Gibeon naŋ. ³ Ma Apômtau kêsôm gêdêj eŋ gebe “Aê gaŋô nê m mec to taŋi, taŋ koteŋ gêdêj aê naŋ. Aê kakêj andu, taŋ kôkwê sa naŋ, kêtû ŋoc andu dabuŋ gebe ŋoc ŋaê ênêc tonaj enderj tŋŋeŋ ma matocanô to ŋoc ŋalêlôm êmoa êwiŋ andu tau. ⁴ Embe aôm ôsa ŋoc lêj êtôm tamam Dawid kêsa to laŋômnê m sawageŋ ma toŋalêlôm ŋaŋêŋgeŋ gebe ôŋgôm gêj samob, taŋ kajatu aôm naŋ, ma taŋam wamu êndêj ŋoc ŋagôliŋ to jatu, ⁵ go jakêj nê m lêpôj gôliŋ Israelŋa êkô enderj tŋŋeŋ êtôm gajac mata gêdêj tamam Dawid ma kasôm gebe ‘Aôm oc ôpô lêna ŋac teŋ gebe êŋgôj nê m lêpôj naŋ atom.’ ⁶ Mago aôm to nê m wakuc embe akac taôm su aŋga aê ma amansaŋ aêŋoc biŋsu to ŋagôliŋ, taŋ kakêj gêdêj amac naŋ atom ma andêj anôtôi jaba ana ma anam sakiŋ to aterj mec êndêj êsêac, ⁷ go aê oc jansaŋ Israel su aŋga gamêj, taŋ kakêj gêdêj êsêac naŋ, ma jatiŋ andu tau, taŋ gajam mec gebe ŋoc ŋaê ênêcŋa naŋ, su aŋga laŋôcnê mŋa. Ma lau-m samob sêsu Israel susu ma sêpêlê êsêac. ⁸ Ma andu tonec êtu gêj

ŋapopoc ma lau samob, taŋ mēŋsêlêlêc gamêŋ tau naŋ, nêŋ ŋalêlôm elendec ma sêpêlê biŋ. Ma embe têtû kênac gebe ‘Kêtu asagenŋa Apômtau gêgôm gêŋ amboac tonan gêdêŋ gamêŋ to andu tau,’⁹ go sêjô biŋ amboac tonan gebe ‘Êsêac sêwi Apômtau nêŋ Anôtô, taŋ gêwê êsêac anŋa gamêŋ Aiguptuŋa sêsa sêmêŋ naŋ, siŋ ma sêsap anôtô i jaba tôn to teten mec ma sêjam sakiŋ gêdêŋ êsêac, tec Apômtau kêkêŋ gêŋwapac samob tonan êsêac sêôc sa.’”

9:10-28 Salomo agêc kiŋ Tirusŋa Hiram sê sêlêb gêdêŋ tauŋ. Salomo kêkac lau jaba gebe sênam ênê kôm tonâli masigenŋ.

10

Kwin anŋa Seba kêtû ŋaclen gêdêŋ Salomo

¹ Gêdêŋ taŋ kwin anŋa Seba gêŋô Salomonê wae kêpi Apômtaunê ŋaêŋa naŋ, eŋ gêja gebe ênsaê eŋ ŋa kênac ŋawapac ŋagêdô. ² Eŋ gêô lasê Jerusalem tonê lau taêsam, kamel sêbalan gêŋmalu to gold taêsam ŋanô lasê to pocawa gwalêkiŋ. Ma gêdêŋ taŋ eŋ gêô lasê gêdêŋ Salomo naŋ, eŋ gêjac kênac biŋ samob, taŋ eŋ taê gêjam naŋ. ³ Ma Salomo gêjô ênê kênac samob, gêŋ ten kêsiniŋ tau gêdêŋ Salomo atom. Eŋ gêwa gêŋ samob sa tomalagenŋ gêdêŋ eŋ. ⁴ Ma gêdêŋ taŋ kwin anŋa Seba gêlic Salomonê kauc samob to andu, taŋ eŋ kêkwê naŋ ⁵ ma gêŋ taniŋŋa anŋa nê tebo to nê laumata nêŋ ŋadênaŋ ma nê kômwaga nêŋ sakiŋ to nêŋ ŋakwê ma nê lau-sejop-lacluwaga to nê daja, taŋ kêkêŋ kêtû da anŋa Apômtaunê lôm naŋ, eŋ gêŋac lêma ŋanôgenŋ.

⁶ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ kiŋ tau gebe “Ŋawae taŋ ganô anŋa taucŋoc gamêŋ kêtû aômnmêŋ gêŋ to nêŋ

kaucṇa naṇ, biṇṇanô. ⁷ Mago aê kakêṇ gêwiṇ ṇawae tonan atom e tauc gamêṇ tec taucṇoc matocanô galic. Ôlic acgom, biṇ ṇamakenṇen tec sêjac miṇ gêdêṇ aê. Mago nêṁ kauc to awa kêlêlêc ṇawae, taṇ aê gaṇô naṇ su. ⁸ Aê aoc êôc nêṁ lauo. Aê aoc êôc nêṁ sakinwaga, taṇ sêkô aôm laṇôm nêṁṇa to sêṇô nêṁ kauc ṇapaṇ naṇ. ⁹ Aê aoc êôc Apômtau, nêṁ Anôtô, taṇ gêlic aôm ṇajam to kêkêṇ aôm gôṇgôṇ lau Israel nêṇ lêpôṇ kiṇṇa. Gebe Apômtau têtac gêwiṇ Israel gêdêṇ tôṇṇen, en kêkêṇ aôm kôtu kiṇ gebe aôm ômêtôc biṇ êndêṇṇen.” ¹⁰ Go en kêkêṇ gold ṇadôṇ kêtôm 120 gêdêṇ kiṇ to gêṇ ṇamalu taêsam ṇasec ma pocawa. Gêṇmalu taêsam amboac kwin Sebaṇa kêkêṇ gêdêṇ kiṇ Salomo naṇ, sêlic amboac tonan kêtiam atom.

¹¹ Ma Hiram nê waṇ taêsam, taṇ sejoṇ gold aṇga Ofir sêṁêṇ naṇ, tetoloṇ ka môsê taêsam ṇanô lasê to pocawa gêmêṇ aṇga Ofir. ¹² Ma kiṇ kêmasaṇ ka balaṇ katu Apômtaunê lôṁ to kiṇnê anduṇa ṇa ka môsê tonan ma gêṇ wêṇa togam kêtû lau-sêjam-wêwagaṇa amboac tonaṇṇen. Ka môsê taêsam amboac tonan gêmêṇ gamêṇ tonec teṇ kêtiam atom to sêlic teṇ kêtiam atom e mên gêdêṇ galoc.

¹³ Ma kiṇ Salomo kêkêṇ gêṇ samob, taṇ kwin Sebaṇa têtac gêwiṇ naṇ, gêdêṇ en. Kêkêṇ gêṇ aṇga kiṇ Salomo nê waba taêsamṇa kêtôm sêgôm-sêgôm jagêwiṇ geṇ samob, taṇ en keteṇ naṇ. Go kwin to nê sakinwaga sêc sêṁu dêdêṇ tauṇ nêṇ gamêṇ sêja.

Salomonê awa to wae

¹⁴ Gold taṇ Salomo kêtap sa gedêṇ Jala teṇ naṇ, ṇawapac kêtôm ṇadôṇ goldṇa 666 ¹⁵ ma gold tonan ṇagêdô gêmêṇ aṇga lau têtulu gêṇwaga to

lau bôlêŋŋa, taŋ sêkêŋ takis naŋ, ma ŋagêdô aŋga kiŋ Arabianŋa samob to gôliŋwaga gamêŋ ŋagêdôŋa. ¹⁶ Kiŋ Salomo kêmasaŋ lautuc kapôêŋ-kapôêŋ 200 ŋa gold, taŋ sêsac naŋ. Gold taŋ eŋ kêmasaŋ lautuc tagenŋ naŋ, ŋadôŋ amboac 7 kilo. ¹⁷ Go eŋ kêsap lautuc saunŋ 300 ŋa gold, taŋ sêsac naŋ, tagenŋ ŋa ŋadôŋ amboac 2 kilo. Ma kiŋ kakêŋ gêŋ samob tonanŋ kêsô andu, taŋ sêsam gebe Andu Saleŋ Lebanonŋa. ¹⁸ Ma kiŋ kêmasaŋ lêpôŋ kapôêŋ teŋ ŋa jabo ma kêkwa auc ŋa gold ŋakêŋkêŋ amboac tonanŋenŋ. ¹⁹ Lêpôŋ tonanŋ ŋatêcboŋ 6 ma bulimakao môkêapac ŋakatu kêkô lêpôŋ tau ŋamu. Ma aŋga lêpôŋ maken-makenŋ sêmasaŋ lêma ŋadenŋ to lewe ŋakatu luagêc kêkô kêsi lêma ŋadenŋ tonanŋ. ²⁰ Ma lewe ŋakatu 12 sêkô têcboŋ 6 tonanŋ, sêkô têcboŋ maken-makenŋ kêtômgenŋ. Sêmasaŋ gêŋ kainŋtenŋ amboac tonanŋ teŋ aŋga kiŋ teŋ né gamêŋ gêmuŋ su atomanô. ²¹ Kiŋ Salomo nê laclu ênôm gêŋ êsêpŋŋa samob tonanŋ gold ma waba kômŋŋa samob aŋga Andu Saleŋ Lebanonŋa gold ŋakêŋkêŋ. Sêmasaŋ teŋ ŋa silber atom. Sêlic silber amboac gêŋ ŋaôma gêdêŋ Salomonê têm. ²² Ma kiŋnê waŋ ômbala Tarsisŋŋa sêpoac gwêc sêwiŋ Hiramnê. Katôm jala têtêacgenŋ waŋ Tarsisŋŋa tonanŋ mêŋsejoŋ gold to silber ma bôc ŋajabo to moŋki ma moc kainŋtenŋ ŋaê pikok.

²³ Amboac tonanŋ kiŋ Salomo nê awamata to kauc kêlêlêc kiŋ nomŋŋa samob nêŋ su. ²⁴ Ma nom ŋalau samob sêlic Salomo gebe sêŋô ênê kauc, taŋ Anôtô kêkêŋ gêdêŋ eŋ naŋ. ²⁵ Êsêac samob, taŋ sêmêŋ naŋ, sêkôc gêŋ tokaiŋ-tokaiŋ gebe sêkêŋ êndêŋ Salomo. Êsêac sêkêŋ gêŋ silber to gold ma obo to gêŋmalu ma laukasap to hos ma donki.

Tonanĵ sêgôm kêtôm jalagenĵ.

²⁶ Ma Salomo gêjac kareta sinĵa 1,400 to lau sêngônĵ hos ñaôña 12,000 sa, eñ kêkêñ êsêac sêngônĵ malac karetaña ma ñagêdô sêmoa sêwiñ eñ anĵa Jerusalem. ²⁷ Ma kiñ kêkêñ silber taêsam gêc Jerusalem amboac poclô ma kaseda kêtû taêsam amboac jambô, tañ sêkô gaboanĵ nanĵ. ²⁸ Ma Salomo kêkôc hos gêmêñ anĵa Aiguptu to Koa. Ênê lau têtulu gêñwaga sêjam ôli hos anĵa Koa ña moni solopgenĵ. ²⁹ Kareta tenĵ, tañ sêkôc anĵa Aiguptu nanĵ, ñaôli kêtôm silber ñadônĵ 600 ma hos tenĵ kêtôm silber ñadônĵ 150. Ma Salomo nê lau-têtulu-gêñwaga sêkêñ ñagêdô kiñ Hetña to kiñ Surianĵa sêjam ôli amboac tonanĵenĵ.

11:1-25 Salomo gêjam lauo jaba taêsam. Êsêac sêlêtôm eñ e kêkac tau su anĵa Anôtônê. Tec Anôtô kêsôm gêdêñ eñ gebe êkac gamêñ kiñña su anĵa eñ latunê ma êwi gôlôacmôkê tagenĵenĵ sinĵ êndêñ eñ.

11

Anôtô gêjac mata biñ gêdêñ Jerobeam

²⁶ Ñac Epraimña tenĵ anĵa malac Sereda Nebat latu Jerobeam kêtû Salomonê sakiñwaga tenĵ, mago gêli tau sa gêdêñ kiñ. Ênê têna awêtuc tenĵ nê ñaê Seruat. ²⁷ Ma gêli tau sa gêdêñ kiñ ñam amboac tonec gebe Salomo kêkwê andu ñajana Milo kêsêp ñasawa, tañ gêc tama Dawid nê malac nanĵ. ²⁸ Jerobeam tonanĵ eñ ñac ôlipalê ñanô. Ma gêdêñ tañ Salomo gêlic gebe ñac wakuc tonanĵ gêjam kôm kêtû dôbgenĵ nanĵ, eñ kêkêñ eñ kêtû lau anĵa Josepnê gôlôacmôkê, tañ sêpiñkap êsêac gebe sênam kôm ñaôli masigenĵ nanĵ, nêñ gejobwaga. ²⁹ Ma gêdêñ

têm, taŋ Jerobeam gêwi Jerusalem siŋ naŋ, propete ŋac Siloŋa Ahija kêtap eŋ sa aŋga intêna. Ahija kêsô ŋakwê wakuc teŋ ma êsêagêc taunŋeŋ sêmoa gamêŋ tonan. ³⁰ Go Ahija kêkêŋ lêma kapi ŋakwê wakuc, taŋ eŋ kêsô naŋ, ma kêkac gêŋgic gêja ŋagêŋgic 12. ³¹ Ma kêsôm gêdêŋ Jerobeam gebe “Ôkôc ŋagêŋgic 10 su êtu aômnêm gebe Apômtau, Israelnêŋ Anôtô kêsôm amboac tonec gebe ‘Ôlic acgom, aê gabe jakac gamêŋ kiŋŋa su aŋga Salomonê ma gabe jakêŋ gôlôacmôkê 10 êndêŋ aôm. ³² Mago Salomo oc êkôc gôlôacmôkê tagen êtu ŋoc sakiŋwaga Dawidŋa to êtu malac Jerusalemŋa, taŋ kajaliŋ sa aŋga Israelnêŋ gôlôacmôkê samobŋa naŋ, ³³ gebe eŋ gêwi aê siŋ ma gêjam sakiŋ lau Sidon nêŋ anôtôo Astart ma lau Moab nêŋ anôtô Kemos to lau Amon nêŋ anôtô Milkom ma kêsâ aêŋoc lêŋ atom. Gêgôm gêŋ gêjac aê matocanô ŋajam atom to kêmasan ŋoc ŋagôliŋ to jatu kêtôm ênê tama Dawid gêgôm naŋ atom. ³⁴ Mago aê gabe jakôc gamêŋ kiŋŋa samucgeŋ su aŋga ênê lêma atom, eŋ ênam gôliŋ gamêŋ êmoa êtôm nê têm êŋgôŋ mata jaliŋa êtu ŋoc sakiŋwaga Dawid, taŋ kajaliŋ eŋ sa ma eŋ kêmasan ŋoc biŋsu to ŋoc ŋagôliŋŋa naŋŋa. ³⁵ Mago aê oc jakôc gamêŋ kiŋŋa su aŋga Salomonê latu lêma ma jakêŋ gôlôacmôkê 10 geŋ êndêŋ aôm. ³⁶ Tagen aê oc jakêŋ gôlôacmôkê tagen êndêŋ Salomo latu gebe ŋoc sakiŋwaga Dawid nê ja teŋ elom ênêc aê laŋôcnêm aŋga Jerusalem, aŋga malac, taŋ kajaliŋ sa gebe ŋoc ŋaê ênêcŋa naŋ. ³⁷ Ma aê gabe jakôc aôm sa ôtu kiŋ Israelŋa ma aôm oc ônam gôliŋ gamêŋ samob, taŋ têmtac gêwiŋ naŋ. ³⁸ Ma embe ôkêŋ taŋam biŋ samob, taŋ jajatu aôm naŋ, ma ôsa

ņoc lēŅ to ôŅgôm gēŅ, taŅ ênac matocanô űjam ma ômansaŅ űoc űaôliŅ to biŅsu kêtôm űoc sakiŅwaga Dawid gēgôm naŅ, go aê oc jawiŅ aôm. Ma gabe jamboa nēm wakuc sa űanôgeŅ amboac aê gaboa Dawidnê sa ma jakêŅ Israel êndêŅ aôm. ³⁹ Ma aê gabe jakôniŅ Dawidnê wakuc, mago jaŅgôm enden tôŅgeŅ atom.’ ”

⁴⁰ Ma Salomo kêtu kêka-kêka gebe ênac Jerobeam êndu êtu biŅ tonanűa. Mago Jerobeam gêdi ma gêc gêdêŅ kiŅ Aiguptuűa Sisak jagêmoa tonan e Salomo gêmac êndu.

Salomo gêmac endu

⁴¹ Salomonê kôm to nê kauc űamiŅ űagêdô êsêac teto gêc Salomo nê miŅ űabuku. ⁴² Salomo gêjam gôliŅ Israel samob gêŅgôŅ Jerusalem kêtôm jala 40. ⁴³ Go Salomo gêc nê bêc gêwiŅ tamai ma sêsuŅ eŅ aŅga tama Dawidnê malac ma ênê latu Rehobeam kêtu kiŅ gêjô eŅ su.

12

Israel gêli tau sa

¹ Rehobeam gêja Sikem gebe lau Israel samob sêkac tauŅ sa aŅga tonan gebe sêkêŅ eŅ êtu kiŅ. ² Nebat latu-Jerobeam, taŅ gêc kiŅ Salomo su jagacgeŅ gêmoa Aiguptu naŅ, gêŅô űawae ma gêmu aŅga Aiguptu gêmêŅ. ³ Ma lau Israel sêsakiŅ biŅ sêmôêc eŅ gamêŅ. Go sêwiŅ tauŅ jasêsôm gêdêŅ Rehobeam gebe ⁴ “Aôm tamam kêtôniŅ aêac űa ta gêűwapacűa. Tec aôm ôlêwanű tamamnê sakiŅ űajaűa to gêűwapac gêsac aêac tôűűa, go aêac oc anam sakiŅ aôm.” ⁵ EŅ gêjô êsêacnêŅ biŅ gebe “Amoa bêc têlêac

acgom, go amu andêḡ aê amêḡ êtiam.” Amboac tonanḡ lau sêc sêja.

⁶ Go kinḡ Rehabeam kêkac lauḡanô, taḡ sêpuc ênê tama Salomo tôḡ gêdêḡ taḡ eḡ gêmoa mata jaligeḡ nanḡ, sa ma katu kênac biḡ ma kêsôm gebe “Amac taêm gêjam gebe jajô lau tônê nêḡ biḡ amboac ondodoc.” ⁷ Ma êsêac sêsôm gêdêḡ eḡ gebe “Embe aôm ôtu lau tonanḡ nêḡ sakinḡwaga êndêḡ galoc ma ônam sakinḡ to ôsôm biḡ malôgeḡ êndêḡ êsêac êndêḡ noc, taḡ ôjô êsêacnêḡ biḡ nanḡ, go êsêac oc sênam sakinḡ aôm endenḡ tôngeḡ.” ⁸ Mago Rehabeam gesenḡ biḡ, taḡ lauḡanô sêkêḡ gêdêḡ eḡ nanḡ, ma kêtu kênac lau matac, taḡ têtû kapôêḡ sêwiḡ eḡ to sêpuc eḡ tôḡ nanḡ, ⁹ ma kêsôm gebe “Ma amac taêm gêjam aê jajô lau tônê nêḡ biḡ amboac ondodoc. Êsêac sêsôm gêdêḡ aê gebe ‘Ôḡgôm gêḡwapac, taḡ tamam kêkêḡ gêsac aêac nanḡ, ḡagaô êsa.’” ¹⁰ Ma lau matac, taḡ têtû kapôêḡ sêwiḡ eḡ nanḡ, sêjô ênê biḡ gebe “Ôsôm biḡ tonec êndêḡ lau, taḡ sêsôm gêdêḡ aôm gebe ‘Aôm tamam kêkôninḡ aêac ḡa gêḡwapac, mago aôm ôlêwanḡ gêḡwapac’ nanḡ gebe ‘Lemoc sêlêkic ḡajaḡa êlêlêc tamoc magi su.’” ¹¹ Ma aê tamoc kêkôninḡ amac ḡa gêḡwapac, galoc aê gabe jakêḡ ḡagêdô wacêwiḡ. Tamoc gi amac ḡa sêm, ma aê tec jai amac ḡa okêm.’”

¹² Amboac tonanḡ Jerobeam to lau samob dêdêḡ Rehabeam sêja gêdêḡ bêc kêtu têlêacḡa kêtôm kinḡ kêsôm gebe “Bêc êtu têlêacḡa oc amu andêḡ aê amêḡ êtiam.” ¹³ Ma kinḡ gêjam saic lau ma gêwi kauc, taḡ lauḡanô sêsôm gêdêḡ eḡ nanḡ siḡ. ¹⁴ Eḡ kêsôm biḡ gêdêḡ êsêac kêtôm lau matac sêkêḡ kauc eḡ ma kêsôm gebe “Tamoc kêkôninḡ amac ḡa gêḡwapac,

mago aê gabe jakêñ ñagêdô wacêwiñ. Tamoc gi amac ña sêm, ma aê tec oc jai amac ña okêm.”

¹⁵ Amboac tonañ kiñ kêkêñ taña lau nêñ biñ atom gebe Apômtau kêmasañ ñalêñ amboac tonañ gebe nê biñ, tañ eñ kêsôm kêsa ñac Siloña Ahija nê awasun gêdêñ Nebat latu Jerobeam nañ, ñanô êsa.

¹⁶ Ma Israel samob sêlic gebe kiñ kêkêñ taña êsêac atom, tec sêjô ênê biñ gebe

“Aêacnêñ asagenñ ñagêdô gêdêñ Dawid,
nêñ asagenñ ñagêdô gêdêñ Isai latu.

Ajôc, lau Israel, amu ana nêm gamêñ. O Dawid,

galoc ojop taômgenñ nêm gôlôac.” tauñnêñ andu sêja. ¹⁷ Mago Rehabeam gêjam gôliñ lau Israel, tañ sêñgôn malac Judaña nañ.

¹⁸ Go kiñ Rehabeam kêsakiñ Adoram. Eñ kêtú lau, tañ sêkac êsêac gebe sênam kiñnê kôm ñaômagenñ nañ, nêñ gejobwaga. Ma lau Israel samob têtuc eñ êndu ña poc. Kiñ Rehabeam gacgenñ kêpi nê kareta ma jagêc Jerusalem. ¹⁹ Amboac tonañ lau Israel sêli tauñ sa gêdêñ Dawidnê gôlôac e mêngegêdêñ galoc.

²⁰ Ma gêdêñ tañ Israel samob sêñô gebe Jerobeam gêmu gêmêñ su nañ, êsêac sêsakiñ biñ to sêmôêc eñ gêdêñ nêñ sêkac saña ma sêkêñ eñ kêtú Israel samob nêñ kiñ. Teñ kêdaguc Dawidnê gôlôac atom, gôlôacmôkê Juda tauñgenñanô sêsap Dawid tôñ.

²¹ Gêdêñ tañ Rehabeam mêngegêo lasê Jerusalem nañ, eñ kêkalem gôlôac Juda to gôlôacmôkê Benjam-inña sêpi tagenñ ma kêjaliñ siñwaga 180,000 sa gebe ênac siñ êndêñ Israel nêñ gôlôac. Eñ gebe êmboa

gamêŋ kiŋŋa sa atu Salomonê latu Rehabeam êtiam. ²² Mago Anôtônê biŋ gêdêŋ propete Semaia gebe ²³ “Ôsôm êndêŋ kiŋ Judaŋa Salomo latu Rehabeam ma êndêŋ gôlôacmôkê Juda ma Benjamin ma êndêŋ lau ŋagêdô gebe ²⁴ ‘Apômtau kêsôm amboac tonec gebe Api naanac siŋ êndêŋ nêŋ la-sitêwai, lau Israel, atom. Amac samob aêc amu ana nêŋ malac gebe aê gagôm gêŋ tonanŋ ŋai.’ ” Amboac tonanŋ êsêac sêkêŋ tanenŋ Apômtaunê biŋ ma sêmu sêja nêŋ malac kêtiam.

Jerobeam gêwê lau Israel ma sêgôm sec

²⁵ Go Jerobeam kêkwê malac Sikem anŋa gamêŋ lôc Epraimŋa kêtû malac ŋajaŋa ma gêŋgôŋ tonanŋ. Ma anŋa tonanŋ enŋ kêkwê malac Penuel kêtôm tonanŋenŋ. ²⁶ Ma Jerobeam kêsôm anŋa taunê ŋalêlôm gebe “Gamêŋ kiŋŋa oc êmu êndêŋ Dawidnê gôlôac êna. ²⁷ Lau tonanŋ embe nasêpi gebe sêkêŋ da anŋa Apômtaunê andu anŋa Jerusalem, go nêŋ ŋalêlôm ênam tau ôkwi êndêŋ nêŋ ŋatau, kiŋ Judaŋa Rehabeam, ma êsêac oc sênac aê êndu ma sêmu dêndêŋ kiŋ Judaŋa Rehabeam sêna êtiam.” ²⁸ Kiŋ taê gêjam biŋ tonanŋ ma kêmasanŋ bulimakao ŋalatu luagêc ŋa gold. Ma enŋ kêsôm gêdêŋ lau gebe “O Israel, amac api Jerusalem aja kêtôm-gac. Alic nêŋ anôtôi, tanŋ sêkôc amac api anŋa gamêŋ Aiguptunŋa amêŋ nanŋ tonec.” ²⁹ Ma enŋ kêkêŋ ŋakatu tenŋ kêkô Betel, ma tenŋ kêkô Dan. ³⁰ Ma gêŋ tonanŋ kêtû Israelnêŋ sec gebe lau dêdêŋ tenŋ sêja Betel to dêdêŋ tenŋ sêja Dan. ³¹ Enŋ kêkwê andu anŋa gamêŋ ŋabau amboac tonanŋ ma kêkêŋ dabunŋwaga anŋa Lewinê gôlôac atom, kêkôc êsêac anŋa lau ŋagêdô nêŋ. ³² Ma Jerobeam kêkêŋ om tenŋ êsêac sêlic gêdêŋ ajônŋ 8

ŋabêc 15 kêtôm omsêga, taŋ sêlic aŋga Jerusalemŋa ma eŋ kêkêŋ da gêsac altar. Eŋ gêgôm tonanŋ aŋga Betel, kêkêŋ da gêdêŋ bulimakao ŋalatu gold, taŋ tau lêma kêmasanŋ nanŋ. Eŋ kêkêŋ dabuŋwaga gamêŋ ŋabaunŋa sêmoa Betel, taŋ eŋ kêkwê sa nanŋ. ³³ Eŋ kêpi gêdêŋ altar, taŋ eŋ gêboa sa aŋga Betel nanŋ, gêja gêdêŋ ajôŋ 8 ŋabêc 15, taŋ eŋ tau kêjalinŋ sa gêc nê ŋalêlôm nanŋ, ma geno moasinŋ kapôêŋ gêdêŋ lau Israelŋa ma kêkêŋ da ŋamalu. * †

13:1–16:28 Apômtaunê propete sêlêŋ binŋ Israelnêŋ kinŋ Jerobeam gebe ejop tau êndêŋ sakinŋ gwamŋa. Mago eŋ gedec gebe ênam tau ôkwi. Gêdêŋ tonanŋ lau Juda nêŋ kinŋ Rehabeam gêmac êndu ma Abijam gêjô eŋ su. Abijam gêmac êndu amboac tonanŋ ma Asa gêjô eŋ su. Jerobeam gêmac êndu amboac tonanŋ ma kinŋ ŋagêdô sêjô-sêjô taunŋ sêjam gôlinŋ gamêŋ gêmu kêpiŋa.

16

Ahab gêjam gôlinŋ

²⁹ Gêdêŋ taŋ kinŋ Judaŋa Asa gêjam gôlinŋ gamêŋ jala 38 su nanŋ, Omri latu Ahab kêtû Israelnêŋ kinŋ. Eŋ gêŋgônŋ Samaria ma gêjam gôlinŋ nê gamêŋ kêtôm jala 22. ³⁰ Ma Omri latu Ahab gêgôm sec gêmoa Apômtau lanônêm kêlêlêc êsêac samob, taŋ sêmuŋ eŋ nanŋ su. ³¹ Eŋ kêsa Nebat latu Jerobeam nê lêŋ sec. Mago eŋ gêgôm sec gêsac sec tonanŋ ŋaô ma gêjam kinŋ Sidonŋa Etbal nê latuo Jesebel kêtû nê awê ma jagêjam sakinŋ anôtô dansanŋ Bal ma ketenŋ mec gêdêŋ eŋ gêwiŋ. ³² Eŋ gêboa altar tenŋ sa aŋga

* **12:33:** Amboac tonanŋ êsêac sêmu dêdêŋ † **12:33:** Jos 6:26

Balnê andu, taŋ eŋ kêkwê aŋga malac Samaria naŋ. ³³ Ma Ahab kêmasaŋ altar ŋakatu ma gêgôm gêŋ ŋagêdô, taŋ gêgôm Apômtau, lau Israel nêŋ Anôtô têtac ŋandaŋ kêsa naŋ kélêlêc Israelnêŋ kiŋ samob, taŋ sêmuŋ eŋ naŋ su. ³⁴ Gêdêŋ ênê têm Hiel aŋga Betel kêkwê Jeriko sa kêtiam. Gêdêŋ taŋ eŋ kêkôc kôm sa naŋ, nê latu ŋacsêga Abiram gêmac êndu ma gêdêŋ taŋ kêkêŋ katam gêja naŋ, nê latu saun Segub gêmac êndu kêtôm Apômtaunê biŋ, taŋ eŋ kêsôm gêdêŋ Nun latu Josua naŋ.

17

Elia kêsôm lasê gebe kom ênac atom

¹ Go propete Elia aŋga malac Tisbet Gileadŋa kêsôm gêdêŋ Ahab gebe “Apômtau, Israelnêŋ Anôtô, taŋ gajam sakiŋ eŋ gamoa naŋ, gêŋgôŋ mata jali. Êndêŋ jala tonec ŋai maniŋ to kom êsêp atomanô e aê jasôm acgom.” ² Ma Apômtaunê biŋ gêdêŋ eŋ gebe ³ “Wêc aŋga tonec ma ôna gamêŋ oc kêpiŋa naôsiniŋ taôm ômoa bu Kerit, taŋ kapoac bu Jordan ŋamakeŋ oc kêpiŋa naŋ. ⁴ Aôm oc ônôm bu Kerit tau ma aê kajatu aoco gebe sêlôm aôm aŋga tônê.” ⁵ Amboac tonan Elia gêja ma gêgôm kêtôm Apômtaunê biŋ. Eŋ jagêŋgôŋ bu Kerit, taŋ kêpoac bu Jordan ŋamakeŋ oc kêpiŋa naŋ. ⁶ Ma aoco sejoŋ polom to gwada gêdêŋ bêbêc ma kêtula ma eŋ gênôm bu Kerit tau. ⁷ Ma gêdêŋ bêc teŋ bu tau kêpa gebe kom gêlac aŋga gamêŋ tau atom.

Elia agêc awêtuc Sareptaŋa

⁸ Go Apômtaunê biŋ gêdêŋ Elia gebe ⁹ “Ajôc, ôndi ma ôna Sarepta, taŋ gêc gamêŋ Sidon naŋ, ma ômoa ônê. Aê kajatu awêtuc teŋ aŋga ônê gebe êlôm aôm.”

10 Amboac tonañ Elia gēdi gēja Sarepta. Ma gēdēŅ eŅ gēô lasê malac űasacgēdô eŅ gēlic awētuc teŅ kejoŅ ka gēmoa tonañ ma Elia gēmôêc gēdēŅ eŅ gebe “ÔkēŅ bu űagec êsêp laclu mēŅjanôm.” 11 Ma gēdēŅ taŅ awētuc gēja gebe êkôc bu tau naŅ, Elia gēmôêc gēdēŅ eŅ ma kēsôm gebe “Ôkôc polom űapopoc űagec êsêp lēmam êwiŅ.” 12 Ma awētuc gējô eŅ awa gebe “Apômtau, nēm Anôtô, gēmoa mata jali, polom teŅ gēc aēŅa atom. Mopolom matak űagec to niptêkwi űakeneŅ, tec kêpoac laclu. Aê galoc kajon ka luagêc gebe najamansaŅ êtu aêagêc latuc aniŅ su ma amac êndu.” 13 Tec Elia kēsôm gēdēŅ eŅ gebe “Ôtêc taôm atom, ôna ma ôŅgôm êtôm kôsômgaç, mago ôpac mopolom saŅ teŅ êtu aēŅa êmuŅ acgom, go ôkôc ômôêŅ. Go ôpac êtu amagêc latômŅa êndaŅguc. 14 Gebe Apômtau, IsraelnēŅ Anôtô kēsôm amboac tonec gebe ‘Ku mopolomŅa oc sawa atom ma niptêkwi oc êpa aŅga űalakôp atom amboac tonañeŅ e êndēŅ bēc, taŅ Apômtau êsakiŅ kom ênac êsêp nom êtiam.’ ” 15 Ma awētuc gēja ma gēgôm kêtôm Elia kēsôm. Go Elia ma awētuc agêc latu seŅ gēŅ bēc taêsam. 16 Ku mopolomŅa sawa atom ma niptêkwi kêpa aŅga űalakôp atom kêtôm Apômtaunê biŅ, taŅ kēsôm gēdēŅ Elia naŅ.

17 TonaŅ su, go andu űatauo tau nê latu gēmac kêtap eŅ sa e ênê gēmac kêtû kapôeŅ ma kêsi awa kêtôm atom, tec gēmac êndu. 18 Ma awētuc kēsôm gēdēŅ Elia gebe “O Apômtaunê űac, aêagêc asageŅ űagēdô gēdēŅ taŅ. Aôm gôdēŅ aê gômôeŅ gebe űoc sec êoŅ sa êtiam enseŅ aê latuc su.” 19 Ma Elia gējô eŅ awa gebe “ÔkēŅ nēm latôm êndēŅ aê acgom.” Ma eŅ kêsip eŅ sa aŅga tēna labum ma

jakêpi balêm ñaô, tañ eñ gêngôn nan, ma ketoc eñ gêc taunê mê. ²⁰ Go eñ gêmôêc gêdêñ Apômtau gebe “O Apômtau, ñoc Anôtô, kêtú asageñña aôm taêm gêjam biñwapac kêtú awêtuc, tañ ganğôn gawin eñ nanña, tec gôjac eñ latu.” ²¹ Go eñ kêmêtôc tau ma jagêu tau gêsac ñapalê kêtú dim têlêac ma gêmôêc gêdêñ Apômtau gebe “O Apômtau, ñoc Anôtô, ôkêñ ñapalê tonec nê katu êmu êsô eñ êna êtiam.” ²² Ma Apômtau kêkêñ taña Elia nê awa ma ñapalênê katu gêmu kêsô eñ gêja kêtiam ma mata jali kêsá kêtiam. ²³ Ma Elia kêkôc ñapalê tau ma kêkêñ eñ anğa balêm ñaôña kêsêp jakêsô andu ma kêkêñ eñ gêdêñ têna gêja. Ma Elia kêsôm gebe “Ôlic acgom, latôm gêmoa mata jali.” ²⁴ Ma awê gêjô Elia awa gebe “Galoc tec kajala gebe Anôtônê ñac teñ aôm ma Apômtaunê biñ, tañ gêc awamsuñ nan, biññanô tau.”

18

Elia gêmu gêdêñ Ahab gêja

¹ Bêc taêsam gêjaña su acgom, go Apômtaunê biñ gêdêñ Elia gêdêñ jala kêtú têlêacña ma kêsôm gebe “Naôtôc taôm êndêñ Ahab. Ma aê gabe jakêñ kom ênac êsêp nom êtiam.” ² Amboac tonañ Elia gêja gebe êtôc tau êndêñ Ahab. Gêdêñ têm tonañ tóbôm kêsá kapôêñanô anğa Samaria. ³ Ma Ahab gêmôêc Obadia, tañ gejob kinê andu nan. Obadia ketoc Apômtau sa ñanô. ⁴ Gêdêñ tañ Jesebel gesen Apômtaunê propete su nan, Obadia kêkôc propete 100 ma kêsin 50 ôkwi anğa pocgêsun teñ ma 50 anğa pocgêsun teñ ma gêlôm êsêac ña polom to bu. ⁵ Ahab kêsôm gêdêñ Obadia gebe “Agêc tanac laoc gamêñ ma bumata samob to bumanñ samob kêsí, oc

moae tatap gêgwan sa gebe tanam hos to donki sa sêmoa materj jali ec sêmac êndu atom.” ⁶ Amboac tonan êsêagêc sêwa gamên kêkôc gêdên taun. Ahab ênac laoc ñamaken ma Obadia ênac laoc ñamaken.

⁷ Ma gêdên tañ Obadia kêsêlên gêmoa nan, en gêdac Elia. Obadia kêjala en tec gêu tau gêc en lanônêm ma kêsôm gebe “O ñoc ñatau Elia, aôm tonan me.” ⁸ Ma Elia gêjô en awa gebe “Aê tauc tonec. Ôna ma ôsôm êndên nêm ñatau gebe ‘Ôlic acgom, Elia tau tec gêmoa.’” ⁹ Ma en gêjô Elia awa gebe “Aê gagôm sec ondoc, tec gobe ôkên nêm sakinwaga aê êsêp Ahab lêma gebe ênac aê êndu. ¹⁰ Apômtau, aômnêm Anôtô gêmoa mata jali, tec laum ten sêmoa atom ma gamên kinna ten gêc atom nan ñoc ñatau kêsakin lau sêja gebe nasensom aôm. ¹¹ Ma galoc aôm-kôsôm gebe Naôsôm êndên nêm ñatau gebe ‘Ôlic acgom, Elia tau tec gêmoa’. ¹² Ma aê embe jawi aôm sin, nan seben Apômtaunê Ñalau oc êkôc aôm su ôna gamên, tañ kajala atom nan. Amboac tonan embe aê jaô lasê ma jasôm aôm ñawae êndên Ahab ma en embe êtap aôm sa atom oc ênac aê andu. Mago nêm sakinwaga aê ñapalêgen gajam sakin Apômtau. ¹³ Sêjac min gên, tañ gagôm nan, gêdên ñoc ñatau aôm atom me. Gêdên tañ Jesebel gêjac Apômtaunê propete êndu nan, aê kasin Apômtaunê propete 100 ôkwi. 50 sêngôn pocgêsun ten ma 50 sêngôn ten ma galôm êsêac ña polom to bu. ¹⁴ Ma galoc kôsôm gebe Naôsôm êndên nêm ñatau gebe ‘Ôlic acgom, Elia tau tec gêmoa’, go en oc ênac aê êndu.” ¹⁵ Elia gêlô en awa gebe “Lau undambêna nêñ Apômtau, tañ gajam sakin en nan, gêmoa mata jali tec aê gabe jatôc tauc êndên kin

êndêŅ ocsalô tonec biŋŋanôgoc.” ¹⁶ Amboac tonan Obadia gêja gebe êlic Ahab. Enj kêtap enj sa ma kêsôm biŋ tau gêdêŅ enj. Ma Ahab gêja gebe êndac Elia.

¹⁷ GêdêŅ taŋ Ahab gêlic Elia nan, enj kêsôm gêdêŅ enj gebe “Aôm ŋac, taŋ kêlênsôŋ Israel elêmê nan tonan me.” ¹⁸ Tec Elia gêjô enj awa gebe “Aê kêlênsôŋ Israel atom. Aôm to tamam nê gôlôac alênsôŋ êsêac kêtû awi Apômtaunê biŋ siŋŋa ma adaguc anôtô dansan Bal. ¹⁹ Amboac tonan ôkêŋ biŋ ma ôkac lau Israel samob sa dêndêŅ aê sêmêŋ lôc Karmel ma Balnê propete 450 to anôtôo Asera nê propete 400, taŋ senj gêŋ sêŋgônŋ Jesebelnê tebo nan, sêmêŋ amboac tonanŋen.”

Sêjam dôŋ taun anŋa lôc Karmel

²⁰ Amboac tonan Ahab kakalem biŋ gadêŋ lau Israel samob ma kêkac propete samob sa anŋa lôc Karmel. ²¹ Ma Elia kêsâ jakêkô lau samob laŋôŋnêmŋa ma kêsôm gebe “Amac abe aka gwecgenj amoa biŋ luagêc ŋasawa e êndêŋ ondocgenj. Apômtau embe Anôtô, go andanŋuc enj. Ma embe Bal, nan andanŋuc enj.” Mago lau sêjô ênê biŋ teŋ atom. ²² Ma Elia kêsôm gêdêŋ lau gebe “Apômtaunê propete teŋ gêmôa atom, aê, aê taucgenjanô, mago Balnê propete 450. ²³ Sêkêŋ bulimakao kapoac luagêc êndêŋ aê sêmêŋ acgom. Ma êsêac sêjaliŋ bulimakao kapoac teŋ sa ma sêsa sêsêlê êkôc-êkôc ma sênac pac nasêkêŋ ênsac ŋaô ma sêuc ja êsô atom. Ma aê jamansaŋ bulimakao teŋ ma jakêŋ ênsac pac ŋaô ma jauc ja êsô atom. ²⁴ Ma amac awem ênac nêm anôtônê ê ma aê aoc ênac Apômtaunê ŋaê. Anôtô nan ajô biŋ ŋa ja

naŋ, eŋ Anôtô ŋanô.” Ma lau samob sêjô eŋ awa gebe “Najam, amboac tonan.” ²⁵ Go Elia kêsôm gêdêŋ Balnê propete gebe “Ajaliŋ nêmbulimakao kapoac teŋ ma amansaŋ êtu ŋamata gebe amac lau taêsam. Ma awem ênac nêmbulimakao kapoac teŋ, taŋ sêkêŋ gêdêŋ êsêac naŋ, ma sêmasaŋ gêŋ tau. Go awen gêjac Balnê ŋaê sêjac m gêdêŋ bêbêcgeŋ e oc kêkô ŋaluŋ ma sêsôm gebe “O Bal, ôkêŋ taŋam aêacmaŋ.” Mago awa teŋ kêsa atom ma teŋ gêjô biŋ atom. Ma êsêac sêka pelendec-pelendec sêgi altar, taŋ sêboa naŋ. ²⁷ Gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ naŋ, Elia kêsu êsêac susu ma kêsôm gebe “Amôêc apuc sagen. Eŋ anôtô teŋgoc. Oc taê gêjam biŋ teŋ gêmoa me gêjam tau ôkwi, me oc kêtû ŋaclen me oc gêc bêc gêc, tec aŋu eŋ sa acgom.” ²⁸ Ma êsêac sêmbêc sêpuc sagen ma sêbuc tauŋ ŋa bôjaŋ to sêgun tauŋ ŋa kêmbêc êsêacnêŋ mêtê e ôliŋ dec-decgeŋ. ²⁹ Êsêac sêgôm-sêgôm gêdêŋ taŋ oc kêkô ŋaluŋ e gêdêŋ oc gebeŋ kwalam, noc takêŋ da gêŋ kelenŋa, mago awa teŋ masianô, teŋ gêjô biŋ atom, teŋ kêkêŋ taŋa atom.

³⁰ Go Elia kêsôm gêdêŋ lau samob gebe “Andêŋ aê amêŋ.” Ma lau samob dêdêŋ eŋ sêja. Ma eŋ kêbênc Apômtaunê altar, taŋ têtâ salin-salin naŋ. ³¹ Elia kêkôc poc 12 kêtôm Jakobnê latuinêŋ namba. Jakob eŋ ŋac, taŋ Apômtau kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ gebe “Galoc nêmbulimakao kapoac teŋ gebe Israel.” ³² Ma eŋ gêboa altar sa ŋa poc tau kêtû Apômtaunê ŋaêŋa. Go kêkwê busawa kêgi altar tau. Busawa gebe sêkêc bu ec kapôêŋ êsêp. ³³ Ma eŋ gêjac pac su, go kêsêlê bulimakao kapoac kêkôc-kêkôc ma ketoc bôc tau

jagêšac pac ŋaô. Ma eŋ kêsôm gebe “Akati bu ŋa bulakop 4 ma ansêwa êpi daja to êpi ka.” ³⁴ Ma eŋ kêsôm gebe “Anġôm êtu dim luagêc.” Tec êsêac sêgôm kêtû dim luagêc. Go eŋ kêsôm gebe “Anġôm êtu dim têlêac.” Tec êsêac sêgôm kêtû dim têlêac. ³⁵ Ma bu keselenġ kêgi altar tau ma kêpoac busawa tau gêwiŋ.

³⁶ Ma gêdêŋ noc sêkêŋ daŋa propete Elia kêtû gasuc gêdêŋ altar ma ketenġ mec gebe “O Apômtau, Abraham agêc Isak ma Jakob nêŋ Anôtô, mênôwa taôm sa êndêŋ ocsalô tonec gebe aôm kôtu Israelnêŋ Anôtô ma aê katu nêŋ sakiŋwaga, tec gagôm gêŋ samob tonec ŋai kêtôm aômnmêŋ biŋ. ³⁷ O Apômtau, ôkêŋ taŋam aêma, gebe lau tonec ŋai sêjala aôm Apômtau gebe aôm Anôtô ŋanô ma ônam êsêacnêŋ ŋalêlôm ôkwi êndêŋ aôm êtiam.” ³⁸ Go Apômtaunê ja kêsêp mênġenġ daja to ka ma poc to nom ma bu, taŋ kêpoac busawa naŋ su. ³⁹ Gêdêŋ taŋ lau samob sêlic gêŋ tonanġ naŋ, êsêac jatêtap labôc sêc nom ma sêmôêc gebe “Apômtau eŋ Anôtô ŋanô Apômtau eŋ Anôtô ŋanô.” ⁴⁰ Go Elia kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Akôc Balnê lau tôŋ, nêŋ teŋ êwê sa atom.” Ma lau sêkôc êsêac tôŋ ma Elia gêwê êsêac dêdêŋ bu Kison ma jasêjac êsêac êndu aŋga tonanġ.

Elia ketenġ mec gebe kom ênac êtiam

⁴¹ Ma Elia kêsôm gêdêŋ Ahab gebe “Galoc naônġ to ônom gêŋ gebe aê gaŋô kom gêjac ŋakicsêa sugac.” ⁴² Amboac tonanġ Ahab gêja gebe êniŋ to ênom gêŋ. Ma Elia kêpi lôc Karmel ŋatêpôê gêja. Eŋ kêpônġ aduc ma kêkêŋ laŋôanô kêsô aduc ŋasawa. ⁴³ Go eŋ kêsôm gêdêŋ nê sakiŋwaga gebe “Ôpi ôna galoc ma matamanô enso gwêc.” Eŋ kêpi jakêšala

gwêc ma kêsôm gebe “Aê galic gêj tenj atom.” Ma Elia kêjatu enj gebe “Ôna ômu êtu dim 7 êtiam.”
⁴⁴ Go gêdênj dim kêtû 7ja tonanj sakinjwaga kêsôm gebe “Ôlic acgom, tao tenj kapôênj amboac njac tenj lêma kêpi anja gwêc-m gêmênj.” Ma Elia kêsakinj nê sakinjwaga gebe “Naôndênj Ahab ma ôsôm gebe ‘Ômansanj nêh hos to kareta ma ôsêp ôna gebe kom êkô aôm auc atom.’ ”⁴⁵ Njasawa saunjenj ma kom to mu njamajanj kêkênj kanuc gamênj e kom gêjac njanô. Ma Ahab gêngônj kareta ma gêja malac Jesrel.⁴⁶ Ma Apômtaunê lêma gêmoa gêwinj Elia ma enj gêlêc nê njakwê sa ma kêgambam tau ma kêlêti gêmunj Ahab e jagêô lasê malac Jesrel. *

19

Elia gec Jesebel gêja lôc Horeb

¹ Ahab kêdônj binj samob, tanj Elia gêgôm to gêjac propete samob andu nj sinj nanj, gêdênj nê awê Jesebel. ² Tec Jesebel kêsakinj binj tenj gêdênj Elia ma kêsôm gebe “Elenja êndênj ockatu êtôm tonec aê embe janjôm gêj, tanj aôm gôgôm gêdênj êsêac nanj, êndênj aôm atom, go anôtôi sêngôm gêj, tanj êsêac taênj gêjam nanj, êlêlêc êpi aê.” ³ Go Elia kêtêc tau ma gêdi gêc gêjam katu kêsi e jagêô lasê malac Berseba Judanja ma gêwi nê sakinjwaga sinj gêmoa tonanj.

⁴ Tagenj enj tau kêsêlênj bêc samuc tenj kêsa gamênj sawa e jagênjônj ka pulinj-pulinj tenj njalabu. Go enj ketenj mec gebe êmac êndu ma kêsôm gebe “O Apômtau, kêtômjac. Ôkôc katuc su êwao gebe aê njac njam kalêlêc tamoci su atom.” ⁵ Kêsôm su ma

* **18:46:** Amboac 4 oklok.

kêsa tau sic ma gêc bêc gêc ka puliņ-puliņ tonan ņalabu. Ma aņela teņ kêmoasac eņ ma kêsôm gebe “Ôndi, ôniņ gēņ.” ⁶ Elia mata gêlac e gêlic polom sigob ma bu ku teņ kêkô eņ mômêapacņa. Eņ geņ to gēnôm gēņ su ma gêc bêc kêtiam. ⁷ Ma Apômtaunê aņela gēmēņ kêtiam kêtû dim luagêcņa, kêmoasac eņ ma kêsôm gebe “Ôndi, ôniņ gēņ gebe intêna baliņ tec gêc.” ⁸ Eņ gēdi geņ to gēnôm gēņ e têtwa kêsa ma kêsêlêņ geleņņa 40 ma gêbêcauc 40, go gêo lasê Anôtônê lôc Horeb.

⁹ Aņga tonan eņ kêtap poclabu teņ sa ma gēņgôn tonan. Go Apômtaunê biņ gêdêņ eņ jakêsôm gebe “Elia, aôm gôgôm asageņ aņga tonec.” ¹⁰ Eņ gêjô Apômtau awa gebe “Aê gagôm Apômtau, lau undambêņa nêņ Anôtô nê biņ topalêgeņ gebe lau Israel sêwi aômniem poac siņ to sesen nēm altar su ma sêjac nēm propete ņa siņ êndu. Ma aê taucgeņ tec gamoa, ma sêgôm gēņlêlôm gebe sênac aê amboac tonanģeņ.” ¹¹ Ma Anôtô kêsôm gebe “Ôsa mēņôkô Apômtau laņônēm aņga lôc tonec.” Ma Apômtau gêoc lêlêc eņ gêja. Go mu gêbuc ņatêna teņ ma kêkac lôc gēņģic-gēņģic to gêjac poctêna popoc-popocģeņ, mago Apômtau gêmoa mu ņalêlôm atom. Mu gêoņ sa ma ôjô gêjam, mago Apômtau gêmoa ôjô ņalêlôm atom. ¹² Ôjô kêtû malô ma ja ņawaô kêsa, mago Apômtau gêmoa ja ņalêlôm atom. Ja gêmac ma mulêli kêsêlêņ. ¹³ Gêdêņ taņ Elia gēņô mu tonan naņ, eņ gêsaj laņôanô auc ņa nê ņakwê ma kasa jakêkô poclabu ņaawa. Ma awa teņ gêdêņ eņ aņga tonan ma kasôm gebe “Elia, aôm gôgôm asageņ aņga tonec.” ¹⁴ Ma eņ gêjô ņabiņ gebe “Aê gagôm Apômtau, lau undambêņa nêņ Anôtô nê biņ

topalêgen gebe lau Israel sêwi aômnêm poac sin to sesen aômnêm altar su ma sêjac nêm propete ɲa sin êndu. Ma aê, aê taucgen tec gamoa ma sêgôm gêɲlêlôm sebe sênac aê amboac tonanjen.”

¹⁵ Apômtau kêsôm gêdêɲ enj gebe “Ôsêlêɲ ômu gamêɲ sawa Damaskusɲa ôna êtiam. Embe ô lasê, go naôniɲ oso Hasael êtu kiɲ Suriaɲa ¹⁶ to ôniɲ oso Nimsi latu Jehu êtu kiɲ Israelɲa ma Sapat latu Elisa anɲa Abel-Mehola êtu propete êjô aôm su. ¹⁷ Tenj embe êwê Hasaelnê sinj sa nanj Jehu oc ênac enj. Ma tenj embe êwê Jehunê sinj sa, nanj Elisa oc ênac enj. ¹⁸ Ma aê oc jawaka Israel nêɲ lau 7,000, tanj sêpônjenɲduc gêdêɲ Bal to sêlêsoɲp enj atom nanj sa.”

Kalem gêdêɲ Elisa

¹⁹ Amboac tonanjen Elia gêwi gamêɲ tonanjen sinj ma kêtap Sapat latu Elisa sa kêkac nom ôkwi ɲa bulimakao kionjen 12 sêselêɲ sêmuɲ enj. Ma enj tau kêsêlêɲ gêwiɲ bôc kêtû 12ɲa. Gêdêɲ tanjen Elia gebe êoc lêlêc Elisa nanjen, enj gau nê ɲakwê baliɲ gêsac enj. ²⁰ Ma enj gêwi bulimakao sinj ma kêlêti kêdaguc Elia ma kêsôm gebe “Ôkêɲ aê najalêsôɲp tamoc agêc tinoc aliɲanô, go jandanjen aôm.” Ma Elia kêsôm gêdêɲ enj gebe “Ômu ôna êtiam, mago taêm ênam gêɲ, tanjen gagôm gêdêɲ aôm nanjen.” ²¹ Enj gêwi enj sinj gêmu gêja ma kêkôc bulimakao kionjen tenjen ma gêjac lulugenjen êndu ma geno nêɲ ɲamêsôm ɲa kionjen bulimakaonjen ma kêkêɲ gêdêɲ lau senjen. Go enj gêdi kêdaguc Elia ma gêjam sakiɲ enj. *

20:1-43 Kiɲ Suriaɲa Benhadad kêgi gamêɲ Israel ɲamalacsêga Samaria auc ma gêjac sinjen gêdêɲ malac

* **19:21:** Kionjen ɲam gebe ka gêbiɲ bulimakao luagêc-luagêc tôɲ.

tau. Mago IsraelnêŅ kiŅ Ahab kêku lau Suria tulu kêtū dim luagêc. Go propete teŅ geoc lasê gêdêŅ Ahab gebe êmac êndu, gebe eŅ taê walô kiŅ Benhadad ma gêjac eŅ êndu atom.

21

Ahab kêjaŅgo Nabotnê kôm wainŅa su

¹ Ņac JesrelŅa teŅ Ņaê Nabot nê kôm wainŅa teŅ gêc Jesrel kêsi kiŅ SamarianŅa Ahab nê andu. ² Ma Ahab kasôm gêdêŅ Nabot gebe “ÔkêŅ nêŅ kôm wainŅa tonan êndêŅ aê. Aê gabe jakôc êtu kôm gêŅ gaganŅa teŅ gebe gêc kêdabiŅ Ņoc andu. Aê oc jakêŅ kôm wainŅa Ņajamanô êlêlêc teŅ êndêŅ aôm êjô me embe taêm ênam teŅ, go jakêŅ mone êjô.” ³ Mago Nabot kêsôm gêdêŅ Ahab gebe “Aê katêc Apômtau, tec oc jakêŅ tamoci nêŅ kômlênsêŅ êndêŅ aôm atom.” ⁴ Ahab têtac ŅandanŅ ma tolanŅosigenŅ kêsô nê andu jagêc nê mê ma kêkac nê lanŅanô ôkwi ma gebe êniŅ gêŅ atom kêtū biŅ, taŅ Ņac JesrelŅa Nabot kêsôm gêdêŅ eŅ gebe “Aê oc jakêŅ tamocinêŅ kômlênsêŅ êndêŅ aôm atom” nanŅa.

⁵ Mago nê awê Jesebel gêdêŅ eŅ jakêsoŅ gebe “Aôm têmtac ŅandanŅ e godec gêŅ kêtū asagenŅa.”

⁶ EŅ gêjô awê tau awa gebe “Aê gajam biŅgalôm gawiŅ Ņac JesrelŅa Nabot ma kasôm gebe ‘ÔkêŅ nêŅ kôm wainŅa janam ôli Ņa mone me embe ôlic Ņajam oc jajô Ņa kôm wainŅa teŅ.’ Ma eŅ gêjô aêŅoc biŅ gebe ‘Aê gabe jakêŅ Ņoc kôm wainŅa êndêŅ aôm atom.’ ” ⁷ Go nê awê Jesebel kêsôm gêdêŅ eŅ gebe “Aôm IsraelnêŅ kiŅ me masi. Ôndi ôniŅ gêŅ ma têmtac Ņajam êsa. Aê gabe jakêŅ Nabotnê kôm wainŅa êndêŅ aôm.”

⁸ Amboac tonan en keto papia gêjam Ahab awa ma kepen Ahabnê natalô kêpi ma kêsakin papia dansan gédên gejobwaga to gôlinwaga, tan sêngôn Nabotnê malac nan. ⁹ Ma en keto bin amboac tonec gêc papia tau gebe “Akên noc anam dabun mona ten ma atoc Nabotnê sa êngôn lau samob namata. ¹⁰ Ma akên kalomtêna luagêc sêngôn sêkanôn en ma êsêagêc sêngôlin bin êpi Nabot gebe ‘Aôm kôpuc boa Anôtô to kin.’ Go akôc en asa awê ana ma atuc en na poc êndu.” ¹¹ Gejobwaga to gôlinwaga sêgôm Jesebelnê bin nanô kêsâ kêtôm bin gêc papia, tan en kêsakin gédên êsêac nan. ¹² Êsêac sêmasan noc sênam dabun mona ten ma sêkên Nabot gêngôn lau samob namata. ¹³ Ma kalomtêna luagêc sêsô jasêngôn sêkanôn en. Ma êsêagêc sêgôlin bin kêpi Nabot sêmoa lau samob lanônêmna ma sêsôm gebe “Nabot kêpuc boa Anôtô to kin.” Amboac tonan sê en anga malac sêsa jatêtuc en na poc êndu. ¹⁴ Go êsêac sêsakin bin gédên Jesebel gebe “Têtuc Nabot na poc êndu ma gêmac êndu su.”

¹⁵ Jesebel gênô bin tau gebe têtuc Nabot na poc êndu ma gêmac êndu su, go seben kêsôm gédên Ahab gebe “Ôndi sa, ôkôc nac Jesrelna Nabot nê kôm wainna, tan en gedec aôm ônam ôli nan, gebe Nabot gêmôa mata jalinna kêtiam atom, en gêmac êndu sugac.” ¹⁶ Ahab gênô Nabot gêmac êndu nawae, tec seben gêdi sa jakêsêp gédên Nabotnê kôm wainna gebe êkôc êtu ênê gên.

¹⁷ Go Apômtaunê bin gédên nac Tisbetna Elia amboac tonec gebe ¹⁸ “Ôndi naôsêp ôndac kin Israelna Ahab, tan gêngôn Samaria nan. Ma ôlic acgom,

en jagêmoa Nabotnê kôm wainĵa. En gêja gebe êkôc kôm tau su êtu ênê gêĵ. ¹⁹ Ma aôm oc ôsôm êndêĵ en gebe ‘Apômtau kêsôm amboac tonec gebe Aôm gôĵac ŋamalac êndu ma kôĵanĵo launêĵ gêĵ su kêtû aômĵnêĵ me.’ Ma aôm oc ôsôm êndêĵ en gebe ‘Apômtau kêsôm amboac tonec gebe Anĵa gamêĵ, nanĵ kêam têdamôê Nabotnê dec nanĵ, oc têdamôê aôm taômĵnêĵ dec amboac tonanĵen.’ ”

²⁰ Ahab kêsôm gêdêĵ Elia gebe “Noc o aôm, kôtap aê sa me.” Elia gêĵô ênê biĵ gebe “Aê katap aôm sa. Aôm kôkêĵ taôm gêdêĵ gêĵ, tanĵ gêĵac Apômtaunê mataanô sec samucĵen nanĵ. ²¹ Ôlic acgom, aê oc jakêĵ gêĵwapac êpi aôm. Aê gabe jansenĵ aômĵnêĵ gôlôac ŋac samucĵen ma oc jandim nêĵ lau wakuc to lanĵwa êĵĵic tomalagenĵ anĵa Israel. ²² Ma aê oc jansenĵ aômĵnêĵ gôlôac êtôm gagôm gêdêĵ Nebat latu Jerobeam ma Ahija latu Basa nêĵ gôlôac nanĵ, gebe aôm gôgôm aê têtac ŋandanĵ kêsa ma kôlêtôm lau Israel e sêgôm sec.’ ²³ Ma Apômtau kêsôm biĵ kêpi Jesebel gebe ‘Kêam oc sêniĵ en anĵa gamêĵ Jesrel ŋalêlôm.’ ²⁴ Ahabnê tenĵ embe êmac andu anĵa malac ŋalêlôm, nanĵ kêam oc sêniĵ, ma tenĵ embe êmac êndu anĵa awêĵa, nanĵ moc umbonĵ ŋalabuĵa oc sêniĵ.”

²⁵ Nac sec tenĵ kêtôm Ahab gêmoa atom. Nê awê Jesebel kêkêli en e kêkêĵ tau-êĵgôm gêĵ, tanĵ Apômtau gêlic sec nanĵ, ²⁶ En gêgôm gêĵ alôb-alôb gebe kadaguc anôtôi gwam kêtôm lau Amorĵ, tanĵ Apômtau gesenĵ êsêac su anĵa Israel lanĵônêĵmĵa nanĵ.

²⁷ Gêdêĵ tanĵ Ahab gêĵô biĵ tonanĵ nanĵ, en kêkac nê ŋakwê gêĵĵic ma kêsô talu ŋagonenĵ ma gêbu tau ŋanôĵenĵ, gêĵam dabuĵ mo ma gêc bêc totaluĵenĵ ma

gêmoa tonê ñalêlôm ñatutucgeŋ. ²⁸ Ma Apômtaunê biŋ gêdêŋ ñac Tisbetŋa Elia gebe ²⁹ “Aôm gôlic Ahab kêpônŋ tau tulu-tulu gêmoa aê laŋônêmŋa nec me masi. Kêtu eŋ gêbu tau gêmoa aê laŋôcnêm ña aê jakêŋ gêŋwapac êndêŋ ñasawa eŋ êmoa mata jaliŋa nanŋ atom. Jakêŋ gêŋwapac êndêŋ eŋ latui nêŋ têm.”

22

Propete Mikaia geoc Ahab nê biŋ lasê

¹ Wama gêc Suria to Israel ñasawa kêtôm jala têlêac. ² Ma gêdêŋ jala kêtu têlêacŋa tonanŋ kiŋ Judaŋa Jehosapat gêdêŋ kiŋ Israelŋa Ahab gêja. ³ Ma kiŋ Israelŋa kêsôm gêdêŋ nê laumata gebe “Amac ajala gebe Ramot-Gilead kêtu aêacnêŋ malac, mago aêac jamanŋeŋ danŋônŋ ma takôc malac tau su anŋa kiŋ Suriaŋa lêma atom kêtu asagenŋa.” ⁴ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ Jehosapat gebe “Aôm oc ôwiŋ aê natanac siŋ anŋa Ramot-Gilead me masi.” Ma Jehosapat gêjô eŋ awa gebe “Aê katôm aôm, ñoc lau têtôm aômnêm lau, ñoc hos têtôm aômnêm hos.”

⁵ Ma Jehosapat keteŋ kiŋ Israelŋa gebe “Ôtu kênac Apômtau êmuŋ acgom.” ⁶ Go Ahab kêkalem propete amboac 400 sêpi tageŋ ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Aê najanac siŋ êndêŋ Ramot-Gilead me ênêcŋa.” Ma êsêac sêmôêc gebe “Ôpi ôna, gebe Apômtau oc êkêŋ malac tau êsêp lêmam.” ⁷ Mago Jehosapat kêtu kênac gebe “Apômtaunê propete teŋ gêmoa tonec gebe aêac tatu kênac eŋ me masi.” ⁸ Ma Ahab gêjô eŋ awa gebe “Ñac teŋ gêmoa gebe aêac tatu kênac eŋ êtu Apômtauŋa. Imla latu Mikaia tec gêmoa, mago aê gadec eŋ gebe eŋ geoc biŋ ñajam teŋ lasê kêtu aêŋa atom, kêsôm gêŋwapac

ņaômagen.” Ma Jehosapat gêjô ênê biņ gebe “Ôsôm amboac tonañ atom.” ⁹ Go Ahab gêmôêc laumata teņ ma kêsôm gebe “Naôkôc Imla latu Mikaia êmêņ sebeņ.” ¹⁰ Kiņ Ahab agêc Jehosapat tonêņ gêlôņ kiņņa sêņgôņ nêņ lêpôņ, taņ kêkô gamêņ sêsac mopolomņa anğa malac Samaria ņasacgêdô naņ, ma propete samob seoc biņ lasê sêmoa êsêagêc laņôņnêmņa. ¹¹ Ma Kenan latu Sedekia kêmasaņ jabo ki luagêc kêtũ taũņa ma geoc biņ lasê gebe “Apômtau kêsôm amboac tonec gebe ‘Aôm oc ôsuc lau Suriaņa piņpaņ ņa jabo tonañ e sênaņa.’ ” ¹² Ma propete samob têdaguc ênê biņgeņ ma sêsôm gebe “Ôpi Ramot-Gilead ôna ma ôku malac tau tulu. Apômtau oc êkêņ malac tau êsêp aôm lêmam.”

¹³ Ma ņacjaeņ, taņ gêja gebe êmôêc Mikaia naņ, kêsôm gêdêņ eņ gebe “Ôņô acgom, propete samob tomalageņ seoc biņ ņajam lasê gêdêņ kiņ. Amboac tonañ aôm ôsôm êtôm êsêac sêsôm ma ôsôm biņ ņajamgeņ.” ¹⁴ Mago Mikaia kêsôm gebe “Apômtau gêmoa mata jali, tec biņ, taņ Apômtau êsôm êndêņ aê naņ, aê oc jasôm lasê.” ¹⁵ Gêdêņ taņ gêô lasê gêdêņ kiņ naņ, kiņ tau kêsôm gêdêņ eņ gebe “Mikaia aêac oc ana Ramot-Gilead gebe anac siņ me ênêcņa.” Ma eņ gêjô ênê biņ gebe “Ôpi ôna ma ôku tulu. Apômtau oc êkêņ malac tau êsêp aôm lêmam.” ¹⁶ Mago kiņ gêjô ênê biņ gebe “Aê janac biņsu aôm êtu dim tendocgeņ gebe aôm ôsôm biņņaňôgeņ êndêņ aê ônam Apômtau laņô.” ¹⁷ Ma Mikaia gêjô eņ awa gebe “Aê galic lau Israel sêc êliņ-êliņ anğa lôc amboac domba, taņ ņacgejobmê naņ, ma Apômtau kêsôm gebe ‘Êsêacnêņ ņatau masi, samob sêmu sêna nêņ andu towamageņ.’ ” ¹⁸ Go

Ahab kêsôm gêdêṅ Jehosapat gebe “Kec, aê kasôm gêdêṅ aôm su gebe eṅ oc êsôm biṅ ṅajam teṅ êtu aêṅa atom. Oc êsôm biṅwapacgeṅ.” ¹⁹ Ma Mikaia kêsôm gebe “Amboac tonan ṅṅô Apômtaunê biṅ. Aê galic Apômtau gêṅgôṅ nê lêpôṅ ma lau undambêṅa samob sêkô ênê anô to gasêṅa. ²⁰ Ma Apômtau kêsôm gebe ‘Asa oc êlêtôm Ahab gebe êpi êna ma êmac êndu anṅa Ramot-Gilead.’ Ma anela teṅ kêsôm biṅ teṅ ma teṅ kêsôm teṅ. ²¹ Go ṅalau teṅ kêsâ jakêkô Apômtau lanṅnêṅma ma kêsôm gebe ‘Aê gabe jalêtôm eṅ.’ ²² Ma Apômtau kêtû kênac eṅ gebe ‘Gobe ṅṅôm amboac ondoc.’ Ma eṅ gêjô ênê biṅ gebe ‘Aê gabe jana ma jatu ṅalau dansanṅa teṅ jamoa ênê propete samob awenṅsuṅ.’ Ma Apômtau kêsôm gebe ‘Aôm ôlêtôm eṅ ma eṅ oc e 50 aôm ṅalabu. Ôna ma ṅṅôm amboac tonan.’ ²³ Amboac tonan gôlicgac me, Apômtau kêkêṅ ṅalau dansanṅa teṅ gêc aômnnêṅ propete tonec ṅai nêṅ awenṅsuṅ. Apômtau kêkic aômnnêṅ biṅ.”

²⁴ Go Sedekia jakêtu gasuc Mikaia ma kêtap eṅ kêsêp alianô ma kêsôm gebe” Apômtaunê ṅalau gêwi aê siṅ ma kêsôm biṅ gêdêṅ aôm amboac ondoc.” ²⁵ Ma Mikaia gêjô eṅ awa gebe “Biṅṅanô, aôm oc ôjala biṅ tonan êndêṅ bêc, taṅ ôsô balêm ṅalêlômṅa gebe ôsiṅ taôm ôkwiṅa nan.” ²⁶ Ma Ahab kêjatu gebe “Akôc Mikaia tôṅ ma akôc eṅ andêṅ gôliṅwaga malacṅa Amon agêc kiṅ latu Joas ana ²⁷ ma asôm gebe ‘Kiṅ kêjatu amboac tonec gebe ‘Akêṅ ṅac tonec êṅgôṅ kapoacwalô ma alôm eṅ ṅa polom to bu ṅagec-ṅagec e aê jamu jamêṅ towamagen.’ ” ²⁸ Ma Mikaia kêsôm gebe “Aôm embe ômu ômôêṅ towamagen, go Apômtau kêsôm biṅ ṅa

aê aoc atom.” Ma eņ gêjac têku nê biņ gebe “Amac lau samob aņô biņ tau.”

Ahab gêmac êndu

²⁹ Amboac tonañ Ahab agêc Jehosapat sêwê sêpi Ramot-Gilead sêja. ³⁰ Ma Ahab kêsôm gêdêņ Jehosapat gebe “Aê gabe jasô siņwaga ņaôma nêņ ņakwê, go janac siņ. Mago aôm ônac siņ tonêm gêlôņ kiņņa.” Ma kiņ Ahab gêgôm kêtôm taê gêjam ma gêjac siņ. ³¹ Kiņ Suriaņa kêjatu nê laumata karetaņa gebe “Anac siņ êndêņ lau ņaôma to laumata atom êndêņ kiņ Israel ņa taugen.” ³² Ma gêdêņ taņ laumata karetaņa sêlic Jehosapat naņ, êsêac sêsôm gebe “Tonañ kiņ Israelņa biņņaņôgeņ.” Tec samob sêkac tauņ ôkwi sebe sênac siņ êndêņ eņ. Go Jehosapat kêwakic lasê. ³³ Gêdêņ taņ laumata karetaņa sêlic gebe kiņ Israelņa tonañ atom naņ, êsêac sêkac tauņ ôkwi ma sêjanda eņ kêtiam atom. ³⁴ Mago siņwaga Suriaņa teņ kêkêkam nê talam jakêpê paliņpaliņgeņ e kêtap kiņ Israelņa Ahab sa kêsêp ņakwê ki ņagala. Tec kiņ kêsôm gêdêņ ņac, taņ gêjam gôliņ kareta naņ, gebe “Aê katap kamoc sa sugac, tec ôkac ôkwi ma daêc siņ su.” ³⁵ Siņ ņandaņ kêsa gêdêņ bêc tonañ ma lau sêpuc kiņ tôņ kêkô kareta ņaô laņôanô gêdêņ lau Suriaņa e gêdêņ kêtula eņ gêmac êndu. Ma ênê kamoc ņadec keselen kêsêp jakêpoac kareta ņalêlôm. ³⁶ Ma gêdêņ oc jakêsêp wali teņ ketaņ siņwaga samob sêņô gebe “Lau samob dêndêņ nêņ malac ma nêņ gamêņ êndêņ-êndêņgeņ sêna.” ³⁷ Amboac tonañ Ahab gêmac êndu ma sêkôc eņ sêmêņ Samaria ma sêsuņ eņ aņga tonañ. ³⁸ Êsêac sêkwasiņ kareta sêmoa bu-gêjac-toņ Samariaņa ma kêam têdamôê ênê dec

ma lauo mockainoŋa sêliŋ bu tau kêtôm biŋ, taŋ Apômtau kêsôm lasê naŋ. ³⁹ Gêŋ ŋagêdô samob, taŋ Ahab gêgôm ma andu, taŋ eŋ kêkwê ŋa jabo naŋ, to malac samob, taŋ eŋ kêkwê naŋ, êsêac teto ŋabiŋ gêc kiŋ Israelŋa nêŋ miŋ ŋabuku. ⁴⁰ Amboac tonan Ahab gêc nê bêc gêc gêwiŋ nê tamai ma eŋ latu Ahasia gêjam gôliŋ gêjô eŋ su.

22:41-53 Jehosapat gêjô Asa su ma kêtu Judanêŋ kiŋ, ma Ahasia gêjô Ahab ma gêjam gôliŋ Israel.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb